

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Δημοσιεύω κατωτέρω σειράν ανεκδότων επιγραφῶν, τὰς ὁποίας ἀντέγραφα περιηγούμενος τὴν Μακεδονίαν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς. Ἡ διάταξις τῆς ὕλης, διὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν αὕτη προσφέρεται, εἶναι ἐνδεδειγμένη ἢ κατὰ τόπους, ἐπειδὴ δὲ ἡ περιήγησις τῆς χώρας ταύτης δὲν γίνεται πάντοτε πρὸς μόνον τὸν ἐπιγραφικὸν ἢ καθ' ὄλου ἐπιστημονικὸν σκοπὸν, ἀλλ' ἐκ ποικίλων ἐκάστοτε ἀφορμῶν, οὐδένα δὲ λόγον θὰ εἶχε ἢ ἀναβολὴ τῆς δημοσιεύσεως τῶν εὐρημάτων μέχρι πέρατος τῆς συναγωγῆς, διὰ τοῦτο ἡ σειρά τῶν τόπων δὲν θὰ εἶναι καὶ πρὸς τὴν γεωγραφικὴν αὐτῶν ἀκολουθίαν σύμφωνος.

Ὑπομνήματα εἰς τὰς ἐκδιδόμενας ἐπιγραφὰς ἔγραψα, ὅσα ἐνόμισα ἀναγκαϊότατα εἰς τὴν κατανόησιν τοῦ κειμένου αὐτῶν, εἰς τὴν δικαιολογίαν τῶν συμπληρώσεων, ἔνθα τοιαῦται ἐγένοντο, καὶ εἰς τὸν καθ' ὄλου χαρακτηρισμὸν τῶν νέων ἐπιγραφικῶν μνημείων ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἤδη γνωστά.

Δίου τοῦ Πιερικῶ.

Ἡ θέσις τοῦ Πιερικῶ Δίου ἀναγνωρίζεται ὑπὸ πάντων τῶν νεωτέρων περιηγητῶν ἐν τοῖς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κατερίνης μεταξὺ τῶν μικρῶν συνοικισμῶν Καρίτσης καὶ Μαλαθριάς ἐρειπίοις ἀρχαίαις πόλεως, πλησίον τῶν ὁποίων ᾄδει καὶ σήμερον ὁ τὸ πάλα ἐν μέρει πλωτὸς Βαβύρας νῦν Ποτόκι καλούμενος ποταμὸς. Προῦτος ἐταύτισε τὰ φαινόμενα ἐρείπια ὁ Leake Travels in Northern Greece III 408, εἶτα δὲ ἐβεβαίωσεν ὁ Heuzey Le Mont Olympe et l'Acarnanie 114 καὶ Heuzey-Daumet Mission de Macédoine 267· πρὸς Pauly RE V (1905) σ. 833 Philippson μετὰ τῆς ἀναφερομένης αὐτόθι σχετικῆς βιβλιογραφίας, εἰς ἣν προσθέτω καὶ τοῦ Μ. Δήμιτσα τὴν Μακεδονίαν Α, 133 κέ. Καὶ εἶναι μὲν τὸ διάγραμμα τοῦ περιβάλλοντος τῆς ἀρχαίας πόλεως εὐδιάκριτον παρὰ τὴν Μαλαθρίαν, διὸ καὶ ἐκ ταύτης μόνης καθορίζεται ὑπὸ τῶν μέχρι τοῦδε γραψάντων ἡ θέσις τοῦ Δίου, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Καρίτσης ἐν τε τοῖς ἀγροῖς αὐτῶν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κόμῃ τυχαίως εὐρεθέντα ἐν νεωτάτοις χρόνοις ἀρχαῖα, ἰδίᾳ ἐπιτύμβια μνημεῖα, ὧν γέμουσιν αἱ οἰκίαι τῶν χωρικῶν, πείθουσιν ὅτι ἡ περιοχὴ τοῦ Δίου ἐξετείνετο μέχρι καὶ τῆς Καρίτσης. Εἶναι δὲ τὰ ἐν τῇ ἑλληνικωτάτῃ Καρίτση ἐντετυχισμένα ἀρχαῖα πολλὰ ὀλίγα τινά, ὅσα δὲν εἶχον ἀκόμη οἰκοδομηθῆ, συλλέξας κατέθηκα εἰς τὸ παλαιὸν σχολεῖον, τὸ ὁποῖον ἡ κοινότης τῶν Καριτσαίων προθύμως παρεχώρησεν, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον.

Τὸ πλῆθος τῶν ἐν Καρίτση ἀνεκδότων ἀρχαίων πλὴν τῆς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐντάσεως τῆς ἐπιχωρίου ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἀρχαίου θησαυροῦ ἀποδεικνύει καὶ τὴν σπάνιν ἀρχαιολόγων ἢ ἀρχαιολογούντων περιηγητῶν κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον.

Ἡ Ἑλλάς, διαρκοῦντος ἀκόμη τοῦ τελευταίου κατὰ τῆς Τουρκίας πολέμου, μετὰ τῶν πρώτων αὐτῆς μελημάτων ἔσχε τὴν παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει τῆς ἀνακτηθείσης Μακεδονικῆς Χώρας ἴδρυσιν ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας, ἥτις κύριον αὐτῆς ἔργον ἐθεώρησε τὴν περισυλλογὴν καὶ τὴν διάσωσιν τῶν τέως εἰς κίνδυνον ἐκπεθεμένων ἀρχαίων. Ἡ ἔκτοτε γενομένη καὶ προπαρασκευασθεῖσα ἔργασία δεικνύει πόσῃ ὀφείλιμος ἦτο ἡ ἔγκαιρος ἐκείνη πρόνοιά.

1.

Τεμάχια λίθου ὑποκύνου ἐνεπίγραφα δύο, ἐντετειχισμένα ἐν τῷ δυτικῷ τοίχῳ τῆς παρὰ τὰ Καλύβια τῆς Καρίτσης ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, προερχόμενα δὲ προφανῶς ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς.

A = μῆκος 0.22· ὕψ. 0.25.

B = μῆκ. 0.305· ὕψ. 0.19. Πάχος ἀθέατον· γραμμάτων ὕψος 0.011.

A 1 - - - - - και ἀναθέτωσαν] ἐν τῷ [ἐρωῖ - - - - -
 - - - - - συσφραγίσασθωσαν δι' ἐ τὰς - - - - - ὁμολογίας τὴν μὲν βασιλεῖ
 Φιλίπποι δοθησομένην - οἱ] στρατηγοὶ καὶ οἱ [ταξίαρχοι καὶ οἱ φύλαρχοι - - - - -
 τὴν δὲ Λυσιμαχεῦσι δοθησομένην βασιλ[εὺς τοῖς δημοσί[οις δακτυλοῖς καὶ τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ ἕκαστος
 5 - - - - -] βασιλέα Φίλιππον τ[- - - - -
 - - - - - ἀναγραφ[άτω αὐτὴν εἰς τὰ δ[ημόσια γράμματα - - - - - ἐνέστω
 δὲ καὶ τότε ἐν τῇ σ[υνθήκῃ· μήτε Λυσιμαχ[εῖς συμμαχίαν - - - - -
 - - - - - ποιέσθωσαν ἐναντίαν τῇ πρὸς βασι[λέα Φίλιππον - - - - -
 - - - - - μήτε βασιλε[ὺς Φίλιππος συμμαχί[αν ποιέσθω ἐναντίαν τῇ πρὸς Λυσιμαχέας - -
 10 - - ἕως περ ἂν ἐν τῇ γεγενημ[ένῃ μὲν] ἔπιως δὲ κα[ὶ - - - - -
 - - - - -]· καὶ τὰ φρούρια καὶ τ[ὰ τεύχη; - - - - -
 - - - - - ὄρ]θωσαν κοινῇ[- - - - -
 13 - - - - - ἐπαν] ορθοῦν π[άντα - - - - -

B 1 - - - - - πε]ρὶ ὅσων κοινῇ βουλευσάμενοι - - - - -
 - - - - - Φίλιππο]ν Λυσιμαχεῖς [- - - - -
 - - - - - ς ὑπὸ] βασιλέως Φιλίππου, βασιλ[εὺς Φίλιππος - - - - -
 πεμφθέντων] πρεσβευτῶν ὑπὸ Λυσιμαχέων, ὁμό[σαι δὲ Λυσιμαχέων μὲν - - - - -
 5 τόνδε τὸν ὄρ]κον □ Ὅρκος Λυσιμαχέων Ὀμνύω Δ[ί]α Γ[γ]ν Ἥλιον Ἄρην Ἀθηνᾶν Ἀρείαν καὶ
 τὴν Ταυροπόλον
 - - - - -] καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς ἐν Σαμοθράκ[ῃ καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς πάντας καὶ πάσας
 καὶ τὴν τοῦ βασιλέως Φιλίππου Τύχην
 ἐμμενῶ ἐν τ[ῇ(τ) φύλα] καὶ συμμαχίαι ἦν πετό[ημαι πρὸς βασιλέα Φίλιππον εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον
 οὐδὲ συμμαχίαν ποιήσομαι ἐναντίαν τῇ πρὸς βασιλέα
 Φίλιππον;] καθ' ὅ,τι ἐπισυνέθεμαι ὁμό[σαι - - - - - καὶ οὐδὲν παραβήσομαι τῶν
 κατὰ τὴν συμ[μαχίαν τρόποι οὐδὲν] καὶ ἐάν τ[ινα αἰσθάνωμαι ἐπιβουλεύοντα Φίλιππο] - - - -
 μῆγοςφ τῇ δήμῳ καὶ
 10 οὐκ ἐγκαταλείψω κατὰ δύναμιν τ[ῆν] ἐμαντοῦ· εὐορκοῦντι μ[ὲν μοι εὖ εἴη, ἐφιορκοῦντι δὲ ἐξόλεια
 καὶ αὐτῷ καὶ γένοι τῷ ἐξ ἔμοδ· ὁμόσαι δὲ καὶ βασιλέα Φίλιππον
 τόνδε τὸν ὄρκον. Ὅρκος Φιλίππου·] Ὀμνύω Δ[ί]α Γ[γ]ν Ἥλιον κλπ. - - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ, ὡς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν σφριζόμενων τεμαχίων αὐτῆς εἶναι φανερόν, περιεῖχε συμμαχίαν μεταξὺ Λυσιμαχέων καὶ βασιλέως Φιλίππου, ἔχει δὲ ἰδίαν ὅλως σημασίαν, διότι ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον ἐπιγραφικὸν μαρτύριον ὅσων ἐκ τῆς ἱστορικῆς παραδόσεως ἐμμέσως γινώσκομεν.

Ἡ τύχη τῆς ἐπὶ τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου Λυσιμαχείας, περὶ ἧς πάντως ἐνταῦθα πρόκειται, οὐχὶ μακρὸν χρόνον μετὰ τὴν ἐν ἔτει 309 π. Χρ. ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου ἴδρουν αὐτῆς ἔμεινε σταθερά, ἤδη δὲ ἐνωρὶς ἢ πόλις αὐτῆ δια τὴν σπουδαίαν αὐτῆς περὶ τὸ σημερινὸν Μπουλαῖρ θέσιν ἠῆξατο νὰ καθίσταται ὁ στόχος τοῦ ἑκάστοτε ἰσχυροτέρου. Τῷ 279 π. Χρ. καταλαμβάνεται ὑπὸ τῶν Κελτικῶν σιφῶν τοῦ Λεοννορίου καὶ τοῦ Λουταρίου, ἀπελευθεροῦται δὲ τῷ 276 ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου τῆς Μακε-

μένης, φίλων ὑπαρχόντων καὶ συμμάχων Αἰτωλῶν, Λυσιμαχέων, Καλχηδονίων, Κιανῶν βραχεῖ χρόνῳ πρότερον, πρῶτον μὲν προσηγάγετο τὴν Λυσιμαχέων πόλιν, ἀποσπάσας ἀπὸ τῆς τῶν Αἰτωλῶν συμμαχίας δευτέραν δὲ τὴν Καλχηδονίων, τρίτην δὲ τὴν Κιανῶν ἐξηφθραποδίστατο.». Λέγων δὲ ὁ Πολύβιος περὶ τοῦ Φιλίππου ὅτι πρὸ ὀλίγου χρόνου εἶχε συμφιλωθῆ ἑαυτὸς τοῖς Αἰτωλοῦς, οἵτινες ἦσαν νῦν μετὰ τῶν Λυσιμαχέων, τῶν Καλχηδονίων καὶ τῶν Κιανῶν φίλοι καὶ σύμμαχοι, ἐννοεῖ, νομίζω, πάντως τὴν μετὰ τὸ πέρας τοῦ κατὰ τοῦ Φιλίππου πολέμου (211-206) τῶν Αἰτωλῶν εἰρήνευσιν. Οἱ Λυσιμαχεῖς ἦσαν, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, ἀπὸ τοῦ 245 μέρους τοῦ κράτους τῶν Πτολεμαίων, φαίνεται δὲ ὅτι βραχὺ πρὸ τοῦ 202/1 τῆ συναινέσει καὶ τοῦ Πτολεμαίου, ἀδυνατοῦντος νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς τε καὶ τοὺς Καλχηδониους καὶ τοὺς Κιανοὺς ἐναντίον τῆς ἀπειλούμενης κατακτίσεως τοῦ Φιλίππου τοῦ Ε΄, προσέφυγον εἰς τὴν Αἰτωλικὴν συμπολιτείαν καὶ ἐδέχθησαν Αἰτωλὸν ἀρμοστήν. Ὁ Φίλιππος, ὅστις πρὸ τῆς ἐν Θράκῃ καὶ Ἑλλησπόντῳ δράσεως προσλαβῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ τὸν Αἰτωλὸν Δικαίσορον εἶχε βοηθήσει διὰ στόλου τοὺς Κρητὰς ἐναντίον τῶν Ῥοδίων καὶ εἶχεν ἔπειτα δηλώσει τὰς Κυκλάδας προσθέσας εἰς τὸ Μακεδονικὸν κράτος τὴν Πάρον καὶ τὴν Κύθνον, ἐξηκολούθησε πρὸς βοροῶν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ καὶ «ἄνευ προφάσεως τινος» ἀπέσπασεν ἀπὸ τῆς συμμαχίας τῶν Αἰτωλῶν τὴν Λυσιμαχίαν καὶ κατέστησε φίλην καὶ σύμμαχον αὐτοῦ (προσηγάγετο), ἐκδιώξας τὸν αὐτόθι διαμένοντα Αἰτωλὸν στρατηγὸν καὶ στρατιωτικῶς καταλαβὼν τὴν πόλιν (Πολύβ. XVIII. 3. 11) ἔργῳ μὲν, ἵνα ἡ «συμμαχία» εἶναι ἀσφαλής, πρόφασιν δὲ προσέφρον ὅτι οἱ Αἰτωλοὶ δὲν εἶχον λάβει ὑπὸ σοβαρὰν ἔσποιν τὴν ἄμυναν τῆς πόλεως ἀπὸ τοῦ ἐκ τῶν Θρακῶν κινδύνου (Πολύβ. XVIII, 4, 5). Ἄλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη τὸ δεύτερον τοῦτο δὲν ἦτο ἀπλή πρόφασις, πάντως ὁμως δὲν θὰ ἦτο καὶ τὸ μόνον ἐλαττήριον τῆς ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου, ὅστις καίπερ προσπαθῶν νὰ σώσῃ τὰ προσήματα, ἔχει ἐν τούτοις διὰ τῶν προγενεστέρων αὐτοῦ πράξεων καὶ διὰ τῆς μετέπειτα δράσεως παράσχει ἡμῖν ἀναμφήριστα κριτήρια περὶ τῆς κατευθύνσεως τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ, τῆς διὰ πάσης θυσίας μεγεθύνσεως τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους, πολιτικῆς, ἥτις διὰ τὴν δξύτητα τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς προσκορούσασα, ἔδωκεν εἰς τὴν Ῥώμην ποθητὴν εὐκαιρίαν ἐπεμβάσεως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα καὶ προπαρεσκευάσεν οὕτω τὴν γείρωσιν τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὴν μετὰ τῆς Λυσιμαχίας συμμαχίαν ταύτην τοῦ Φιλίππου ἀναφέρεται πάντως καὶ ἡ ἐκ Δίου ἐπιγραφή. Ἡ ἐν Β στ. 8 φράσις καθ' ἑτι ἐπισυντέθειμαι ὁμοίαι δηλοῖ μάλιστα ὅτι ἡ ἐκ Δίου ἐπιγραφή εἶναι κυρίως συμπληρωματικὴ συνθήκη ἣτοι προσθήκη εἰς τὴν προγενεστέρην συνθήκην «φίλιας καὶ συμμαχίας τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν Λυσιμαχέων, τὴν ὅποιαν συμπεραίνομεν ἐκ τοῦ Πολύβιου. Τὶ προουκάλεισε τὴν ἐπισυνθήκην ταύτην δὲν εἶναι σαφές. Τοῦτο δὲ μόνον δύναται ἐκ τῶν γνωστῶν περὶ τῶν τυχῶν τῆς Λυσιμαχίας ἱστορικῶν λεπτομερειῶν νὰ συναχθῆ ὅτι μετὰ τῆς συνθήκης καὶ τῆς ἐπισυνθήκης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐμεσολάβησε μακρὸν χρονικὸν διάστημα, διότι, ὡς εἶδομεν, τῷ 197 ἡ Λυσιμαχία ἦτο ἐλευθέρα καὶ ἀνεξάρτητος. Εἶναι δὲ συγχρόνως καὶ ἀνανέως τῆς προτέρας συνθήκης ἡ ἐπισυνθήκη αὕτη ὅπως ἐκ τῆς συνελείας αὐτῆς ἐμμέσως ἐξάγεται.

Τὸ ἐν Α στίχ. 11-13 λεγόμενον περὶ τῶν τειχῶν καὶ τῶν φρουρίων καὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως αὐτῶν δὲν φαίνεται τυπικῆ τις διατύπωσις τῆς περὶ τῆς ἀμύνης τῆς πόλεως μερίμνης, ἀλλὰ συμφωνεῖ πρὸς ὅσα ὁ Φίλιππος δικαιολογῶν ἐνώπιον τοῦ Ῥωμαίου στρατηγοῦ Τίτου Κοϊνκτίου Φλαμίνιου τὴν ἀπὸ τῶν Αἰτωλῶν ἀπόσπασιν τῆς Λυσιμαχίας περὶ τοῦ ἀπὸ τῶν Θρακῶν κινδύνου εἶπεν (Πολύβ. XVIII, 3, 11): ἤρρετο γάρ (Ἀλέξανδρος ὁ Ἰσῖος) τὸν Φίλιππον διὰ τί Λυσιμαχίαν μετ' Αἰτωλῶν ταυτομένην καὶ στρατηγὸν ἔχουσαν παρ' αὐτῶν ἐκβαλὼν τοῦτον κατὰσχοι φρουρᾶ τὴν πόλιν καὶ 4, 5: αὐτὸς δὲ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἐπιστρέψας (ὁ Φίλιππος) «ἐρωτᾷς με» φησὶν «ὦ Ἀλέξανδρε διὰ τί Λυσιμαχίαν προσέλαβον; ἵνα μὴ διὰ τὴν ἡμετέραν ὀλιγοψυχίαν ἀνάστατος ὑπὸ Θρακῶν γένηται, καθάπερ νῦν γέγονεν ἡμῶν ἀπαγαγόντων τοὺς στρατιώτας διὰ τοῦτον τὸν πόλεμον, οὐ τοὺς φρουροῦντας αὐτήν, ὡς σὺ φῆς, ἀλλὰ τοὺς παραφυλάττοντας» δηλ. οὐχὶ τοὺς φρουροῦντας ἀπλῶς τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς πόλεως, ἀλλὰ τοὺς ἀγρύπνως φυλάττοντας αὐτήν ἀπὸ παντὸς ἐξωτερικοῦ κινδύνου. Ταῦτα ἐλέγχθησαν ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ἐν τῇ διασκέψει τῆς Νικαίας, τῆς ἐν τῷ Μαλιακῷ κόλπῳ, τῷ 198 π. X.

(Niese II 620 ε), ἡ δὲ ἀπομάκρυνσις τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως ἐκ Λυσιμαχείας ἐγένετο τῷ 199/8 (Niese II 608). Εἶναι ἄρα πιθανώτατον ὅτι ἡ ἐπισυνθήκη ἐγένετο βραχὺ πρὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς συνθήκης (197) καὶ μετὰ τὴν ἐν ἔτει 198 ὑπὸ τῶν Θρακῶν δῆσιον τῆς Λυσιμαχείας. Ὅτι ἐν τῇ ἱστορικῇ παραδόσει, ἦν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀντιπροσωπεύει μόνος ὁ Πολύβιος, δὲν γίνεται ἰσχυρὸς λόγος περὶ συμμαχίας μεταξὺ Φιλίππου καὶ Λυσιμαχείας, δὲν ἔχει σημασίαν τινά, διότι τὸ πρᾶγμα περιγράφεται ἄλλως οὕτως εὐκρινῶς, ὥστε μετὰ τὴν εὑρεσιν τῆς ἐκ Δίου ἐπιγραφῆς μηδεμία νὰ καταλείπεται ἀμφιβολία περὶ τῆς φύσεως τοῦ μεταξὺ Φιλίππου καὶ τῆς Θρακικῆς πόλεως δεσμοῦ.

Ἡ διατύπωσις καὶ διάθεσις τοῦ κειμένου τῆς συμμαχίας δὲν εἶναι καθ' ὅλου εἰπεῖν διάφορος τῆς φράσεως τῆς τε ἐν ἔτει 263 π. Χ. μεταξὺ τοῦ Εὐμένους τοῦ Α' τοῦ Περγάμου καὶ τῶν φρουρῶν τῶν πόλεων Φιλειταιρίας καὶ Ἄτταλείας γενομένης συνθήκης (Dittenberger OGI I 266) ὡς καὶ τῆς ἐν ἔτει 244 περίπου π. Χ. μεταξὺ Σμυρναίων καὶ Μαγνησίων (Dittenb. αὐτ. 229).

Ἐν τῷ ἐτέρῳ τῶν τεμαχίων τῆς ἐπιγραφῆς, τῷ Β, ἀναγράφεται ὁ ὄρκος τῶν Λυσιμαχέων, μετ' αὐτὸν δὲ ὁ ὄρκος τοῦ Φιλίππου. Πρὸ τῶν ὄρκων θὰ ὑπῆρχεν ἀναγραφή τῶν λεπτομερειῶν τῆς κυρώσεως τῆς συμμαχίας παρ' ἑκατέρῳ τῶν συμμαχῶν διὰ καθορισμὸν τῶν ὀρκισθησομένων ἀντιπροσώπων, ὡς ἐκ τῶν δλίγων λειψάνων εἰκάζω. Ἐν τῷ ἄλλῳ τεμαχίῳ περιέχεται ὁ καθορισμὸς τῆς δημοσιεύσεως καὶ σφραγίσεως τῆς συνθήκης ὡς καὶ αἱ ὑποχρεώσεις, ἅς ἔχουσι οἱ συντιθέμενοι ἐν περιπτώσει συμμαχίας πρὸς τρίτον, ἀκολουθεῖ δὲ οὐσιώδους διάταξις περὶ φρουρίων καὶ ἄλλων ἴσως ὀχρωμάτων, ἅτινα ἦσαν, φαίνεται, βεβλαμμένα καὶ εἶχον ἄμεσον ἀνάγκην ἐπιδιορθώσεως καὶ συμπληρώσεως πρὸς τελεσφόρον ἄμυναν τῆς πόλεως. Αἱ περὶ σφραγίσεως καὶ δημοσιεύσεως διατάξεις εἶναι εὐλογον νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἦσαν ἀναγεγραμμένοι ἐν τέλει τῆς συμμαχίας, ὡς βεβαίως συμβαίνει ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μνημονευθείσῃ συνθήκῃ Σμυρναίων καὶ Μαγνησίων, ἀλλὰ ἡ ὑπαρξίς καὶ ἄλλων διατάξεων οὐχὶ ἐντελῶς τυπικῶν πείθει ὅτι τὸ τεμάχιον τοῦτο τοῦ λίθου εἶναι κατὰ θέσιν ἐν τῷ ὅλῳ λίθῳ πρὸ τοῦ περιέχοντος τὸν ὄρκον.

Περὶ τῶν συμπληρώσεων τοῦ κειμένου παρατηρῶ συντόμως τὰ ἑξῆς: Α 1 ἐν τῷ [ἱερῷ ἦτοι ἀναθ]έντων [ἐν τῷ ἱερῷ κλπ. πρβ. Sylloge 229,84, Larfeld Gr. Epigraphik 313 A 2. συσφραγισ]άσ[θ]ωσαν δι[— — πρβ. Syll. 229,29. 86.

Α. στ. 3. οἱ] στρατηγῶν καὶ οἱ [ἔξετασταὶ κλπ. Ἐν τῇ συνθήκῃ τῶν Σμυρναίων καὶ Μαγνησίων Dittenb. OGI 229,86 ε ἀπαντᾷ: *συσφραγισάσθωσαν δὲ τὰς ὁμολογίας τῆμ μὲν Σμυρναίους δοθησομένην οὗς ἀν ἀποδείξῃ τὸ κοινὸν τῶν ἐμ Μαγνησίᾳ τοῖς τε ἑαυτῶν δακτυλοῖς καὶ τῷ ὑπάρχοντι κοινῷ, τὴν δὲ εἰς Μαγνησίαν δοθησομένην σφραγισάσθωσαν Σμυρναίων οἱ τε στρατηγῶν καὶ οἱ ἔξετασταὶ κλπ.* Κατὰ ταῦτα ἐγένοντο καὶ ἐν τῷ ἐκ Δίου λίθῳ αἱ συμπληρώσεις τοῦ στ. 3-4 μετὰ τινος πιθανότητος.

Α στ. 6. . . ἀναγραφ]άτω αὐτὴν εἰς τὰ δημόσια γράμματα; κλπ. Ἐν Ditt. OGI 229,85 ἔχομεν: ἀναγραφῆσθαι δὲ καὶ ὁ γραμματοφύλαξ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τὰ ἀντίγραφα τῆς ὁμολογίας εἰς τὸ δημόσιον. Τῆς ἐκφράσεως *δημόσια γράμματα* παραδείγματα παρὰ Ad. Wilhelm Beiträge zur griech. Inschriftenk. 257 κέ.

Ἐν Β 1 κέ. ἐγένετο πιθανώτατα λόγος περὶ μεταβολῆς τῶν ὄρκων τῆς συμμαχίας ἐν τῷ μέλλοντι κατόπιν κοινῆς ἀποφάσεως καὶ περὶ τῶν ἑκατέρωθεν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων πρὸς ἀπόληψιν τῶν ὄρκων τῆς συμμαχίας, ἥτις «ὑπεγράφη», φαίνεται, ἐν Δίῳ μεταξὺ τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν πρεσβευτῶν τῶν Λυσιμαχέων, καὶ ἐν Λυσιμαχείᾳ μεταξὺ τῶν Λυσιμαχέων καὶ τῶν πρεσβευτῶν τοῦ Φιλίππου. Ἐν τῷ πνεύματι δὲ τούτῳ πρέπει νὰ νοηθῇ καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν πρώτων στίχων τοῦ τεμαχίου Β.

Καὶ ἐν τῇ Σμυρναϊκῇ ἐπιγραφῇ στ. 24 ὑπάρχει μνεῖα ἐκλογῆς καὶ ἀποστολῆς Πρεσβευτῶν εἰς Μαγνησίαν πρὸς συνεννόησιν καὶ ἀπόληψιν τῶν ὄρκων. Παραδείγματα τῶν ἰδίων εἰς τὴν τήρησιν τῶν συνθηκῶν ἔχει ὁ Larfeld Handbuch der Epigraphik I 444. II 727. Griech. Epigraphik 312, κατὰ ταῦτα δὲ ἐν ταῖς δημοκρατουμέναις πολιτείαις, ἐν Ἀθήναις π. χ., τὴν ἔνορκον ἐγγύησιν ὑπὲρ τῆς τηρήσεως τῆς συμμαχίας ἀναλαμβάνει ἡ βουλή σχεδὸν ἀνεξαιρέτως μετ' αὐτῆς δὲ ἰδνύουσιν, εἰ καὶ οὐχὶ πάντοτε πάντες ὁμοῦ, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλοι, οἱ στρατηγοί, οἱ ταξίαρχοι, οἱ φύλαρχοι,

οἱ ἵππαρχοι, οἱ τριήραρχοι, οἱ ἱππεῖς, οἱ ὀπλίται. Ἐν IG I 46b, 14 ἀπαντᾷ: ὀμνύντων δὲ Ἀθηνησι μὲν ἢ βουλὴ καὶ αἱ ἔνδημοι ἀρχαὶ (420 π. X.). Ἐν IG I suppl. σ. 18, 61a φέρεται: ὄμοσαν Ἀθηναίων οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ τριήραρχοι καὶ οἱ ὀπλίται καὶ εἴ τις ἄλλος Ἀθηναίων παρῆν καὶ Σηλυμβριανοὶ πανδημί (408/7 π. X.). Ἐν IG II² 17b ὑπάρχει γενικῶς: ὀμόσαι δὲ τὴν πόλιν Χαλκιδεῦσι καὶ Χαλκιδέας Ἀθηναίοις (377 π. X.). Ἐν ἄλλαις δημοκρατουμέναις πολιτείαις ὀμνύει ἢ θεμελιώδης τῆς πολιτείας ἀρχὴ μετ' ἄλλων τινῶν ἀρχῶν.

Ἐν συνθήκαις βασιλέων ὀμνύει εὐλόγως ἢ θεμελιώδης τοῦ βασιλείου ἀρχή, αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἴτε μόνος εἴτε μετ' ἄλλων. Π. γ. ἐν τῇ συμμαχίᾳ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα καὶ τῶν Ἀθηναίων (422 π. X. IG I 42. 43 suppl. 141—von Scala Staatsverträge 63) φέρεται: ὀμνύειν δὲ τὸν ὄρκον Περδίκκαν [καὶ τοὺς παῖδας τοὺς] Π. καὶ τῶν ἄλλων Μακεδόνων [οἱ ἂν ἐπιτήδειοι ὦσιν] αὐτῷ. Ἐν IG II² 52, συμμαχία Διονυσίου Α' τῆς Σικελίας καὶ Ἀθηναίων τοῦ 368/7 π. X., ἔχομεν: ὀμόσαι δὲ καὶ Διονύσιον καὶ τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ καὶ τὴν βουλὴν τῶν Συρακοσίων καὶ τὰς ἀρχάς καὶ τοὺς φρουράρχους. Ἐν Dittenberger OGI 266 ὁ Εὐμένης τοῦ Περγάμου ὀμνύει μόνος. Καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ δὲ συνθήκῃ ἐκ τοῦ κενοῦ τοῦ στ. 11 φαίνεται πιθανὸν ὅτι ὁ Φίλιππος μόνος ὀρκίζεται. Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει περὶ τῶν συνθηκῶν καθόλου συστηματικὴ τις ἀπὸ ἐπιγραφικῆς ἀπόψεως πραγματεία ἀσχολουμένη περὶ τὴν ἔρευναν τῶν τοιούτων λεπτομερειῶν, δυναμένη δὲ νὰ συμπληρώσῃ καὶ ἀναπληρώσῃ τὸ ἄλλως ὡς συναγωγὴν χρήσιμον βιβλίον τοῦ von Scala. Μόνον περὶ τῶν μεταγενεστέρων συνθηκῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν πρὸς τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος σχετιζομένων ἔχομεν νῦν ἐμβριθῆ διάληψιν παρὰ τῷ καὶ ἀνωτέρω μνημονευθέντι A. Tüb-ler Imperium Romanum I 1913.

Παρὰ τοῦ Φιλίππου φαίνεται ὅτι ἀπολαμβάνουσι τὸν ὄρκον οἱ ἐν Β στ. 4 ἀναφερόμενοι πρέσβεις τῶν Λυσιμαχέων, ἐκ τούτου δὲ ὀδηγούμενος δύναται τις μετ' ἀσφαλείας νὰ εἰκόσῃ ὅτι καὶ ἐν στ. 3 ἐμνημονεύοντο πρέσβεις τοῦ βασιλέως Φιλίππου εἰς Λυσιμαχίαν ἀποστελλόμενοι πρὸς ἀπόληψιν ὁσαύτως τῶν ὄρκων. Περὶ τοῦ ἐν τῷ μεταγενεστέρῳ Ἑλληνισμῷ διαδεδομένου πληθυντ' προσβευταὶ ἀντὶ τοῦ ἀρχαιότερου πρέσβεις πρβ. Nachmanson LuF Magn. Inschr. 121.—Meisterhans-Schwyzler GAI § 58,9—Schweizer GPerg. Inschr. 141.

Ἀπὸ στίχου 5^{ον} παρατίθεται τὸ κείμενον τῶν ὄρκων, ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ ὄρκου τῶν Λυσιμαχέων συμπληροῦται εὐκόλως: ὀμνύω Δία Γῆν Ἥλιον ἦτοι ἢ τριάς τῶν ὀρκίων θεῶν, ἦτις ἐν τοῖς μεταγεν. ἑλληνικοῖς χρόνοις καθίσταται σχεδὸν τυπικῆ, τοῦ μὲν Διὸς ὡς ὄντος κοινῶ πάντων θεοῦ, τοῦ δὲ Ἥλιου ὡς τὰ πάντα ὀρῶντος, τῆς δὲ Γῆς τέλος ὡς πάντων τῶν ἀνθρώπων κοινῆς μητρὸς καὶ ἔδρας, ἵνα ὑπάρχωσι μάρτυρες τοῦ ὄρκου καὶ ἐκδικηταὶ τῆς τυχόν γενησομένης ἀδικίας. Ἀπαντᾷ δὲ ἢ τριάς αὕτη ἦδη ἐν τῇ μετὰ τῶν Φασηλιτῶν συνθήκῃ τοῦ Μανσώλλου μετὰ τὸ 361 π. X. (Judeich Kleinas. Studien σ. 256—Ziebarth De iureiurando in iure Graeco 22) στ. 1 . . . ὀμόσ]αντες Δία καὶ Ἄλιον καὶ Γᾶν . . . Ἐν Ἀθήναις δὲ τῷ 356 π. X. ἐν τῇ συνθήκῃ Ἀθηναίων καὶ Κερκυραίων (IG II—III 127) ἐν στ. 38: Ὀμνύω Δία καὶ Γῆν] καὶ Ἥλιον κατὰ τὴν ὀρθὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ziebarth αὐτ. 20,1' πρβ. von Scala Staatsv. 189. Ἄλλ' ἀνευρίσκει τις εὐκόλως τὴν ὀρκίαν ταύτην τριάδα καὶ ἐν τῇ συμμαχίᾳ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Κερκυραίων τῷ 375 π. X. IG II—III ed. min. 97 στ. 23: ποιήσω ταῦτα νῆ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἀθήμητρα καὶ στ. 35: ποιήσω ταῦτα ναι τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Δάματρα.

Ὡς πρὸς τοὺς ὑπολοίπους ἐν τῷ λίθῳ ἑλλείποντας θεοὺς τοῦ ὄρκου παραβάλλοντες τὰς σχετικὰς ἐπιγραφὰς εὐρίσκωμεν ἐν μὲν τῇ συνθήκῃ τῶν Συρραίων καὶ Μαγνησίων μετὰ τὸν: Δία Γῆν Ἥλιον τόν: Ἄρη, Ἀθηναῖν, Ἀρείαν καὶ τὴν Ταυροπόλον καὶ τὴν Μητέρα τὴν Σιτυληνὴν καὶ Ἀπόλλω τὸν ἐμ Πάνδοις καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς πάντας καὶ πάσας καὶ τὴν βασιλέως Σελεύκου Τύχην. Ἐν δὲ τῇ Συνθήκῃ τοῦ Εὐμένους πρὸς τοὺς ἐν Φιλιππεῖαι μισθοφόρους στ. 23: Ὀμνύω Δία Γῆν Ἥλιον, Ποσειδῶ, Δῆμητρα, Ἄρη, Ἀθηναῖν Ἀρείαν καὶ τὴν Ταυροπόλον καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς πάντας καὶ πάσας, (πρβ. στ. 51). Κατὰ ταύτας ἀποκαθιστῶ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιγραφῇ τόν: Ἄρη(ν), Ἀθηναῖν Ἀρείαν καὶ τὴν Ταυροπόλον, οὔτινες εἶναι,

τουλάχιστον οἱ δύο πρώτοι ἀσφαλῶς, προστάται θεοὶ τοῦ πολέμου καὶ τῶν στρατιωτικῶν πραγμάτων (πρβ. Dittenb. OGI 266 σημ. 28). Ἡ Ἀφροδίτη ἢ Στρατονικὴ καὶ ὁ Ἀπόλλων ὁ ἐν Πάνδοις ἅτε τοπικοὶ ἐκεῖ θεοί, δὲν ἔχουσιν ἐδῶ θέσιν, ἔχομεν δ' ὅμως ἀντ' αὐτῶν ἐπὶ τοῦ λίθου: τοὺς θεοὺς τοὺς ἐν Σαμοθράκῃ, οἵτινες βεβαίως παρατίθενται ὡς ἴδιοι τῶν Λυσιμαχέων θεοί, ὅπως ἀνωτέρω ἐν τῇ συνθήκῃ τῶν Συμυρναίων ἔχομεν τὸν μὲν Ἀπόλλωνα τὸν ἐν Πάνδοις ὡς ἴδιον τῶν Μαγνήτων θεόν, τὴν δὲ Ἀφροδίτην τὴν Στρατονικίδα ὡς ἴδιαν τοῖς Συμυρναίοις. Τοῦ εὐλόγου ἄλλως τοῦτου ἔθους χαρακτηριστικὴ εἶναι καὶ ἡ ὀητὴ δῆλωσις ἐν τῇ συνθήκῃ τῆς συμπολιτείας Μιλησίων καὶ Πιδιασέων Wiegand. Milet III Delphinion σ. 351 ἀρ. 149 στ. 61: ὁμόσαι δὲ ἐν Πιδάσοις καὶ τοὺς ἄλλους Πιδιασεῖς κλπ. *προσομύνας καὶ τοὺς κατέχοντας αὐτῶν τὴν πόλιν θεοῦς*. Τῶν ἐν Σαμοθράκῃ θεῶν, τῶν ἄλλως καὶ μεγάλων θεῶν καλουμένων, γινώσκομεν τὸ μέγιστον θρησκευτικὸν κῦρος, ὅπερ εἶχον ἐν τε τοῖς ἀρχαίοις Ἑλληνικοῖς καὶ ἐν τοῖς Μακεδονικοῖς χρόνοις ὑπὸ μὲν τῶν συγγραφέων καλούμενοι Κάβριοι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιγραφῶν Μεγάλοι Θεοὶ (Bruno Müller Μέγας Θεὸς Diss. Halenses XXI (1913) σελ. 281 κέ). Ἐν τῇ συνθήκῃ οἱ συνήθως μεγάλοι θεοὶ καλούμενοι καλοῦνται ἀπλῶς θεοὶ ἐν Σαμοθράκῃ, τῆς τοιαύτης δὲ ἀπλῆς ἐκφορᾶς εὐρίσκω ἄλλο παράδειγμα ἐν τῇ ἐκ Χαλκηδόνας ἐπιγραφῇ Dittenb. Syll. 596,5 ἱερεῖ θεῶν Σαμοθρακίων καὶ IG XII, 8 σελ. 40: ὄρος ἱεράς χώρας θεῶν τῶν ἐν Σ.

Στ. 8 καθ' ὅ τι ἐπισυνθέμεμαι ὁμόσαι. Ἡ ἐπισυνθήκη ἔσχεν ἀφορμὴν ἴσως ἐκ τῆς πρὸς τρίτον συμμαχίας καὶ τῶν ἄλλων λεπτομερειῶν τῶν ἀναφερομένων ἐν Α σ. κέ. Ἡ λέξις ἐπισυνθήκη ἀπαντᾷ παρὰ Πολυβίῳ III, 27,7, ἡ δὲ ἔννοια σαφῶς περιγράφεται παρ' Ἀππιανῶ Λιβ 5: καὶ τότε ταῖς προτέροις συνθήκαις ἐνεγράφη (πρβ. Täubler Imp. Rom. 95). Ἐπιγραφικῆς χρήσεως τῆς λ. ἐπισυνθήκη παράδειγμα προσθέτω νῦν τὸ ἐκ τοῦ Μιλησιακοῦ λίθου Milet III 369 ἀρ. 152, 4. 20. 60. κλπ.

Διὰ τὰς συμπληρώσεις τοῦ 9^{ου} καὶ 10^{ου} στίχου πρβ. τὰς ἤδη ἀνωτέρω μνημονευθείσας μικρασιατικὰς συνθήκας.

2.

Ἐν Καρίτῃ. Ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς οἰκίας τοῦ Κωνσταντίνου Θεοδ. Παππαναστάση μετεκομίσθη εἰς τὴν Συλλογὴν τεμάχιον λευκοῦ μαρμάρου· μῆκ. 0.65 ὑψ. 0.13 πᾶχ. 0.43. Γραμμάτων ὑψ. 0.038 πλάτ. 0.045· μεταγραμμ. διάστημα 0.02.

Εικ. 3—ἐπιγρ. 2. Ἀναθηματ. ἐπιγραφή Βασιλέως Φιλίππου.

Τὸ δεῖγμα μέρους τῆς ἐπιγραφῆς δεικνύει τοὺς ὑστέρους μακεδον. χρόνους. Ἡ μεταγραφή:

σι ι
β|σιλέως Φιλίπ[που]

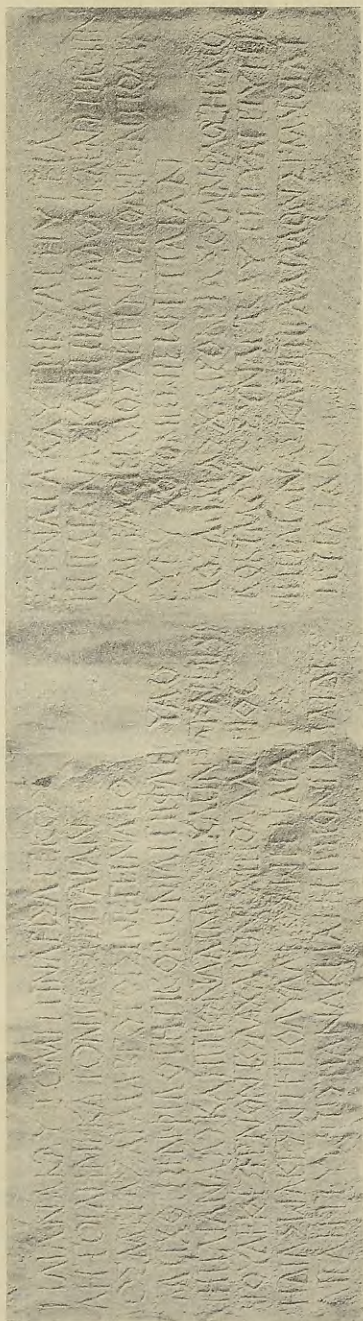
Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, ἔνθα μνημονεύεται πιθανότατα ὁ βασιλεὺς Φίλιππος ὁ Ε'. Ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ σφῆζονται ἐν ἀρχῇ λείψανα δύο γραμμάτων πιθανῶς -σι - (-ι), ἐν τέλει δὲ ὅμοια λείψανα γραμμάτων.

3.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀθαν. Καραβασίλη ἐνφοδομημένος ἐν τῷ πρώτῳ δεξιᾷ τῆς θύρας παραθύρω λίθος φαίδος μῆκ. 0.27 ὑψ. 0.21 πᾶχ. ἀοράτου. Γραμμάτ. ὑψ. 0.027. Γραμματικῆ 3^{ου} ἢ 2^{ου} αἰῶνος π. Χ. ἀρχομένου. Ἐπιτύμβιος ἐπιγραφή·

Φ Α Ξ Ι Ν Ι Κ
Ρ Χ Ε Δ Η Μ C

Φαξίνικ[ος]
Ἀ]ρχεδήμ[ου]

Εἰκ. 4—ἔπιγρ. 4. Παιῶν εἰς Ἀσκληπιόν.

Ἦς πρὸς τὸ ὄν. Φαξίνικος πρβ. Φαξίνας, Φάξινος, Φαξίων (Pape-Benseler WGE ἐν λ. ἑλλείποντα παρὰ Bechtel GPN.)

4.

Πλάξ ἐνεπίγραφος ἐν δυοῖ τεμαχίοις εὐρεθεῖσα ἐν Καρίτῃ ἐν τῷ προαυλίῳ τῆς οἰκίας τοῦ Κωνστ. Θ. Παπαναστάση καὶ ἀποκειμένη πρότερον μὲν παρὰ τῷ Νικολάῳ Κυρτέγῳ, νῦν δὲ ἐν τῇ αὐτόθι Συλλογῇ.

Μήκος 1.075· ὕψ. 0.315· πᾶχ. 0.015-0.02· ὕψ. γραμμ. 0.025. Τὸ κείμενον γεγραμμένον ἐν δυοῖ στήλαις, ὧν ἑκάτερα ἔχει ὀκτὼ στίχους.

- 1 Παιῶνα κλυτόμητιν ἀείσατε κοῦ[ροι
Λητοῦδην Ἑκατον, ἰὲ ὦ ἰὲ Παιῶν,
ὅς μέγα χάρμα βροτοῖσιν ἐφείνατο
μειχθεῖς ἐν φίλῳτι Κορωνίδι τῇ Φλεγύαο
- 5 Ἴη Παιῶνα Ἀσκληπιὸν δαίμονα κλεινότατον ἰὲ Παιῶν.
Τοῦ δὲ καὶ ἐξεγένοντο Μαχῶν καὶ Ποδαλείριος
ἦδ' Ἰασὼ Ἀεσώ τε πολὺλλιτος, ὦ ἰὲ Παιῶν,
Ἀγγίη τε εὐθόπις Πανάκειά τε Ἡπιόνης παῖδες
σὺν ἀγακλυτῷ εὐαγεῖ Ἰγεία
- 10 Ἴη Παιῶν, Ἀσκληπιέ, δαίμων κλεινότατε, ἰὲ Παιῶν.
Χαίρε μοι, εἴλαος δ' ἐπινείσσο Δείων πόλιν
εὐρύχορον, ἰὲ ὦ ἰὲ ὦ ἰὲ Παιῶν,
ὁδὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ὄραν φᾶος ἡελίου
δοκίμους σὺν ἀγακλυτῷ εὐαγεῖ Ἰγεία
- 15 Ἴη Παιῶν Ἀσκληπιέ, δαίμων κλεινότατε,
ἰὲ Παιῶν.

Ὁρθογραφικοὶ χαρακτῆρες τοῦ λίθου εἶναι ἢ παράλειψις τοῦ ὑπογεγραμμένου ι καὶ ἡ δι' εἰ ἀπόδοσις μακροῦ ι μειχθεῖς, εἴλαος, ἐπινείσσο, Δείων. Γλῶσσα ἐπική (ἐν στ. 13: ἡελίου). Τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων εὐδιάκριτον ἐκ τῆς εἰκόνος ὡς ἀνήκον εἰς τοὺς αὐτοκρατορ. χρόνους· πρβ. ἰδίᾳ τὸ ξ καὶ τὸ ω ιω καὶ περὶ αὐτῶν Larfeld GE (1914) 270. 272. 274. Συμπλέγματα γραμμάτων ἐν ὄλιγῳ λέξει ἐν τέλει τοῦ 5^{ου} καὶ τοῦ 10^{ου} στ. τῆς ἐπιφωνήσεως ἰὲ Παιῶν. Ὡσαύτως γράφονται συμπλεγμένα δύο γράμματα ἐν στ. 6: ΚΑΕ ἐξεγένοντο· Larfeld GE 275. Ἐν στ. 5 καὶ 6 ἀπαντᾷ ἡ χρῆσις μικτῶν γραμμάτων μεταξὺ μεγάλων: κλεινότατον κλεινότατε· ἐν τέλει τοῦ στ. 5, ὑπάρχει μικτὸν Α ἐντὸς τοῦ Π τῆς λ. Παιῶν.

Περιεχόμενον τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι Παιῶν εἰς τὸν Ἀσκληπιόν, οὗ προηγείται βραχεῖα ἐπίκλησις εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, τὰς γονὰς Ἀσκληπιοῦ. Οἱ παιῶνες ἦσαν, ὡς γνωστόν, ἀρχῆθεν ἄσματα τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος, ἄλλοτε μὲν ἰκετεύοντα βοήθειαν καὶ ἀποτροπὴν κακοῦ,

ἄλλοτε δὲ εὐχαριστήρια ἐπὶ νίκη καὶ τ. τ. λαβόντα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ἐν αὐτοῖς ἐπαναλαμβάνομένου καὶ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ὡς ἱατρὸν κατ' ἀρχὰς ἀναφερομένου ἐπιφωνήματος Παιάν, ἰε παιάν (Παιήων ὁ ἱατρὸς τῶν θεῶν). τοῦ ἐκ τούτου καλουμένου παιανικοῦ ἐπιφθέγματος (Ἀθήναιος Δειπν. 696 F), ὅπερ ἀνεφώνει ἄδων ὄλος ὁ χορὸς κατ' ὠρισμένα σημεῖα τοῦ ἄσματος, ἔνθα ὁ ἐξάρχων ἢ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ διέκοπτε τὴν μονωδίαν (Σουΐδας ἐν λ. ἐξάρχοντες), πρβ. Christ Griech. Liter - Gesch.⁵ I 153. Τοιαύτης ἀνταποκρίσεως καὶ ἐπιφθέγματος χοροῦ καὶ ἐξάρχοντος ἔχομεν παραδείγματα ἐν τῇ νεωτέρᾳ θρησκευτικῇ λατρείᾳ πάμπολλα, ἐκ τούτων δὲ ὀρμηθεῖσα ἡ μεγάλη μουσικὴ τῶν λεγομένων δραωρίων τῶν νεωτέρων χρόνων, ἔχει ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπιφθεγμάτων (Κύριε ἐλέησον, Ἀλληλοῦτα κλπ.) ἀναπτύξει ποικιλώτατα καὶ συνθετώτατα μουσικὰ θέματα. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁ Παιάν ἐξηπλώθη καὶ εἰς ἄλλους θεοὺς, ἰδίᾳ δὲ εἰς ἐκείνους, ὧν ἡ φύσις ἦτο συγγενὴς πρὸς τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐγένετο δὲ χρῆσις αὐτοῦ εἴτα καὶ ἐπὶ παντοίας τοῦ βίου περιστάσεσι. Εἰς τῶν κατ' ἐξοχὴν συγγενῶν τῷ Ἀπόλλωνι ὡς ἱατρῷ ἢ ἀποτροπαίῳ θεῶν εἶναι καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀσκληπιός, ἐν τῇ λατρείᾳ τοῦ ὁποῦοῦ ὁ Παιάν φαίνεται ὅτι ὑπῆρξεν ἀπαραίτητος.

Ὁ ἐκ Δίου Παιάν, εἰ καὶ δὲν ἔχει ποιητικὴν τινα σημασίαν ἔκτακτον, ἀποτελεῖ τοῦτο μὲν τὸ πρῶτον ἐξ ἐπιγραφῆς τοπογραφικῶν μαρτύριον περὶ τοῦ Δίου, τοῦτο δὲ τὸ πρῶτον ἐπιγραφικὸν μαρτύριον περὶ τῆς ἐν Δίῳ λατρείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἦν μόνον ἐκ ῥωμαϊκῶν αὐτοκρατορ. νομισμάτων ἐμμέσως μέχρι τοῦδε ἐγινώσκομεν· Werner Baeye De Macedonum sacris 1913 σ. 111. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου ὁ Παιάν τοῦ Δίου εἶναι ἄξιος προσοχῆς, διότι φαίνεται ἀντίγραφον τοῦ ἐν Menschlich τῆς Ἄνω Αἰγύπτου, τῇ ἀρχαίᾳ Πτολεμαίδι, εὐρεθέντος καὶ νῦν ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Βουλὰκ ἀποκειμένου Παιάνος· Revue Archéol. 1889. 70. Ἐκ τρίτου δὲ ἀντιγράφου τοῦ αὐτοῦ Παιάνος προέρχεται καὶ τὸ ἐν τῷ Ἀθήνησιν Ἀσκληπιείῳ εὐρεθὲν ἐλλιπέστατον τεμάχιον IG III 171 c. Τὴν ταυτότητα τῶν δύο τούτων ἀνεγνώρισεν ὁ Ziebarth ἐν Commentat. philol. Monacenses 1891, 1 κέ.—βιβλίῳ μὴ ὑπάρχοντι ἐν Ἀθήναις—καὶ ὁ Blinkenberg, πιθανῶς ἀνεξαρτήτως τοῦ Ζ., ἐν Asklepios og hans Fraender Koebenhavn 1893 σ. 68 σημ. 67. Τονίζει δὲ διὰ βραχέων τὴν πλήρη ταυτότητα τῶν δύο Παιάνων καὶ ὁ E. Preuner Rhein. Mus, 1894. 315. Ἐκ τῆς ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς τῆς Πτολεμαίδος δημοσιεύει μόνον τὸν Παιᾶνα ὁ Καββαδίας Ἰερὸν Ἀσκληπιοῦ 188 σημ. 2. Ἄλλο τέλος ἀντίγραφον τοῦ αὐτοῦ Παιάνος, τὸ καὶ ἀρχαιότατον, εἶναι τὸ ἐν Ἐρυθραῖς τῆς Μ. Ἀσίας εὐρεθὲν ὑπὸ τοῦ Jacobsthal καὶ δημοσιευθὲν ὑπὸ τοῦ von Wilamowitz-Moellendorff ἐν Nordionische Steine (Abhandl. der k. preuss. Akademie phil.-hist. Classe 1909) σ. 37 κέ, χρονολογούμενον δὲ πιθανῶς ἀπὸ τοῦ 360 περίπου π. X. [Pauly² IX, 1 σ. 157 (Wünsch)]. Διὰ τῶν παρατεθέντων ἀνωτέρω δύνатаί τις νὰ συμπληρώσῃ καὶ τὴν παρὰ Christ GLG⁶ II 249 βιβλιογραφίαν, νὰ ἐπανορθώσῃ δὲ καὶ τὰ παρὰ Ferdin. Kutsch Attische Heilgötter und Heilheroen (1913) σ. 97 ἀρ. 151, ὅστις ἀγνοῶν, διὰ τὴν διασπορὰν τῶν δημοσιεύσεων, τὸν Παιᾶνα τῆς Πτολεμαίδος καὶ τὸν Ἐρυθραῖον παραθέτει τὸ ἐξ Ἀθηνῶν τεμάχιον μετ' ἐλαχίστων τινῶν ἀναξίων λόγου συμπληρώσεων.

Ἡ διὰ τοῦ τετάρτου νῦν ἐκ Δίου ἀντιτύπου πίστωσις τῆς εὐρείας διαδόσεως τοῦ Παιάνος, πείθει καὶ ὅτι οὗτος ἀπετέλει ἐπὶ μακρότατον χρόνον οἶονε τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἀπολυτικίον τοῦ θεοῦ. Ὁ ἐκ Πτολεμαίδος Παιάν εἶναι ἀναγεγραμμένος ἐπὶ πλακόσ, ἐν ἣ προηγείται ἡ μνεῖα τῆς ὑπὸ τῆς πόλεως ἐπισκευῆς τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ τεμένου τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγείας ὑπὲρ τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, ἐκ δὲ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ ἡγεμόνος καὶ τοῦ ἐπιστρατήγου ὁ ἐκδότης Baillet συνάγει ὡς χρόνον τῆς ἐπιγραφῆς τὸν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 98 καὶ 102 μ. X. Ὑπέρων ὁσαύτως χρόνων, ἀλλὰ πάντως διὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἀρχαιότερον εἶναι τὸ Ἀθηναϊκὸν τεμάχιον. Μεταγενέστερος δὲ ὀλίγῳ τοῦ τῆς Πτολεμαίδος φαίνεται ὁ ἐκ Δίου λίθος. Ζήτημα ἄρα μόνον μένει τὸ περὶ τοῦ ποιητοῦ, ὅστις πιθανῶς εἶναι τις τῶν ἀρχαιτέρων ἑλληνικῶν χρόνων. Ἐν τῷ ἀντιγράφῳ τῆς Πτολεμαίδος ὁ ἕμνογράφος λέγει ἐν τέλει: Χαῖρέ μοι, ὦ Παιάν, ἐπ' ἐμαῖς εὐφροοσι ταῖς δ' ἀοιδαῖς, ὅπερ πρέπει νὰ νοηθῇ ἀναφερόμενον εἰς τοὺς μετέχοντας τῆς λατρείας καὶ ἐκπροσωπομένους διὰ τοῦ χοροῦ πιστοὺς τοῦ θεοῦ, οὐχὶ ὡς ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ περὶ ἑαυτοῦ λεγόμενον (Baillet). Ἄλλ' ἄλλο τι νομίζω ἄξιον σημειώσεως. Ἐν τε τῷ Παιᾶνι τῆς Πτολεμαίδος σι. 3 ἀπαντᾷ τύπος Κορωνίδι τῷ Φλεγυεῖα

καὶ ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ τεμαχίῳ στ. 1 σφύζονται τὰ γράμματα ΕΙΑΙ, ἅτινα ἐκ τοῦ ὅλου ἀσφαλέστατα συμπληροῦνται Φλεγυ]εῖαι καὶ παρέχουσι τὸν αὐτὸν τύπον, ἀνθ' οὗ ἐν τῷ Διακῷ ἀντιγράφῳ ἀπαντᾷ ἡ γεν. Φλεγύα. Ἡ χρῆσις τοῦ κτητικῆ ἀντι τῆς γενικῆς τοῦ πατρικῆ ὀνόματος εἶναι ἰδιωτισμὸς Θεσσαλικός, ἡ δὲ καὶ ἄλλως ὁμοιάζουσα γλώσσα τοῦ ἀντιγράφου τῆς Πτολεμαίδος καὶ τῶν Ἀθηνῶν ἐπιτρέπει νὰ εἰκάσωμεν ὅτι ὁ Παιῖν ἀντεγρῆφῃ ἐκ Θεσσαλικῆ ἀντιγράφου ἢ καὶ πρωτοτύπου, ὅπερ πιθανῶς ὑπῆρχεν ἐν χρῆσει ἐν τῷ περιτύτῳ Ἀσκληπιεῖ τῆς Θεσσαλικῆς Τρίκκης. Ἐκ Θεσσαλίας δ', ὡς γνωστόν, ἀφορηθήτη ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις καὶ ἡ ὅλη λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Τὸ Διακὸν ἀντίγραφον ἀποφεύγει τοὺς ἀιολισμοὺς προσαρμοζόμενον πρὸς τὸν ἐπικὸν ἰωνικὸν τύπον. Ἐκ πάντων ὅρα τούτων εἶναι σαφὲς ὅτι πρόκειται περὶ κοινοῦ καὶ ἀνεγνωρισμένου παιῖνος τοῦ Ἀσκληπιοῦ εἰσηγμένου εἰς τὴν λατρείαν, οὗ ἡ ἀρχὴ δὲν ἦτο γνωστὴ, δὲν εἶχε δὲ πάγιον γλωσσικὸν τύπον. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐκάστη πόλις ἔχει ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τοῦ Παιῖνος διατυπώσει ἰδίαν περὶ ἐαυτῆς μνεῖαν. Ὁ Παιῖν τῆς Πτολεμαίδος ἔχει γενικὸν τινα περὶ τοῦ τόπου ὑπαινιγμὸν λέγων ἐν στ. 12: Νεῖλου δὲ ῥοὰς δόφης, μάκαρ, ἀϊδίους καὶ τᾶδε πόλει θάλας ἀμβρόσιον, πάση τε ἀγανὸν κλέος Αἰγύπτῳ. Ὁ Διακὸς λέγει ἐν στ. 11: εἴλας δ' ἐπινείσο Δείων πόλιν, ἀνάλογον δὲ τι θὰ εἶχε καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις ἐν χρῆσει κείμενον. Κατὰ τοῦτο δύναται τις νὰ παραβάλῃ πρὸς ἄλλοις καὶ τὸν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ἀσκληπιὸν Παιῖνα τοῦ Μακεδονίου IG III 171 β ἐν στ. 21: Σφύζοις δ' Ἀτθίδα Κεκροπίαν πόλιν αἰέν ἐπερχόμενος ἰε Παιῖν καὶ τὸν Παιῖνα τοῦ Ἰσύλλου ἐν στ. 53: ἰε Παιῖν ἰε Παιῖν χαίρειν Ἀσκληπιεῖ τὰν σάν Ἐπίδουρον ματρώπολιν αὔξων, ἐναργῆ δ' ὑγίειαν ἐπιπέμπεις φρεσὶ καὶ σώμασιν ἀμοῖς.

Τοῦ Πτολεμαϊκοῦ διαφέρει ὁ Διακὸς Παιῖν καὶ ἐν στ. 9 καὶ 14 εὐαγεῖ Ἰγεία ἀντι εὐαυγεῖ Ὑ. ὅπερ ὑπάρχει ἐν ἐκείνῳ. Ἀλλὰ τό τε εὐαγῆς καὶ τὸ εὐαυγῆς εἶναι ταυτόσημα, φαίνεται δ' ὅτι ἀμφοτέρω ἦσαν ἐν χρῆσει ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας τῆς καθαρότητος, τῆς λαμπρότητος πρβ. Liddell-Scott-Κωνσταντινίδου Λεξικὸν Ἑλλ. Γλ. ἐν λ. καὶ τὸν ἐκεῖ περὶ τῶν διαφόρων γραφῶν τῶν χειρογράφων λόγον. Ἄλλα ἐπίθετα τῆς Ὑγείας ἀρίπρεπτος, τερπνοτάτη κλπ. (IG III add. et corr. 171b, 17.20).

Ἐκ τοῦ ἐν στ. 2 ἑκατον ὁρμώμενος ὁ πρῶτος ἐκδότης νομίζει ὅτι ὁ ποιητὴς ἀπευθύνεται πρὸς ἑκατὸν νέους, ἀποτελοῦντας τὸν χορὸν. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἔχομεν ἐνταῦθα οὐχὶ τὸ ἀριθμητικὸν ἑκατόν, ἀλλὰ τὸ ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος ἑκατον, ὅπερ καὶ μόνον πολλακίς κεῖται ἀντὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ πρβ. Usener Götternamen 37.

Ἐν στ. 4 Κορωνίδι τῇ Φλεγύα. Εἶπον ἀνωτέρω ὅτι τύπον Κορωνίδι τῇ Φλεγυεῖα παρέχει ὁ Πι, τὸν αὐτὸν δὲ πρέπει νὰ ἀναιτηθῶσωμεν καὶ ἐν τῷ Α. Τὸ Θεσσαλικὸν πρότυπον ἠδύνατο νὰ ἔχη καὶ Φλεγυαία. Ὁ Ἐρυθραῖος λίθος ἔχει ἐν στ. 4: μιχθεῖς ἐν φιλότῃ Κορωνίδι ἐν γᾶ τῇ Φλεγυεῖα, ὁ δὲ Wilamowitz Nord. Steine 44 φρονεῖ ὅτι ἐπιτηδες ὁ λίθος Πι παραλείπει τὸ ἐν γᾶ. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Α δὲν ὑπῆρχε τὸ ἐν γᾶ, ὅπως συνάγεται ἐκ τοῦ κενοῦ τῶν στίχων. Φαίνεται μᾶλλον ὅτι ὁ πρῶτος εἰς Ἐρυθράς εἰσαγαγὼν τὸν Παιῖνα μετέβαλεν ἐνταῦθα τὸ Θεσσαλικὸν πρότυπον, ἵνα ἀποφύγῃ τὸν ἰδιωτισμὸν (Φλεγυαία-Φλεγυεῖα), τὸν ὁποῖον τὸ Διακὸν ἀντίτυπον παρέκαμψεν ἄλλως.

Ἐν στ. 5 ὁ Δ παρέχει ἰῆ Παιῖνα Ἀσκληπιόν, κατὰ τοῦτο δὲ πρέπει νὰ μεταγράψωμεν καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀντιγράφοις οὐχὶ ἰῆ παιῖν, Ἀσκληπιόν, ἀλλὰ ἰῆ παιῖν Ἀσκλ. Ὁ Δ. ἀλλαγοῦ ἀναγράφει τὰ ἐκθλιβόμενα (παιῖνα Ἀ., Αἰγλη τε εὐώπις), ἀλλαγοῦ δὲ ποιεῖ τὴν ἐκθλιψιν (ἦρ) Ἰασῶ, εἴλας δ' ἐπινείσο, δός δ' ἡμᾶς). Ὁμοίως ὁ Πι. Ἐν τῷ Ε στ. 9 ὁ Wilam. συμπληροῖ Αἰγλ[α τ] ἑοῶπις δεχόμενος ἀναγεγραμμένην ἐν τῷ λίθῳ, τὴν μετρικῶς ἀναμενομένην ἐκθλιψιν.

Ἐν στ. 7 ὁ Δ. ἔχει: ἦρ Ἰασῶ Ἀκεσῶ τε πολύλλιτος, συμφωνεῖ δὲ ὁ Πι καὶ ὁ Α, ἐν φ ὁ Ε δὲν ἔχει τὴν Ἀκεσῶ ἐκ διαφόρου πιθανῶς ὁρμώμενος θρησκευτικῆς ἀντιλήψεως (Wil).

Ἐν στ. 11: <ε>λας δ' ἐπιν<ε>ίσο Δ<ε>ίων πόλιν. Ὡς πρὸς τὸ ἐπινίσο πρβ. τὸ τοῦ Μακεδονίου ἐνθ' ἀν. ἐπερχόμενος καὶ τὸ ἐν τῷ ἐκ Κρήτης Παιῖνι τῶν Κουρήτων (Annual BSA XV 1908/9 σ. 343 face I. στ. 3 κ. ἀ. Δίκταν ἐς ἐνιαυτὸν ἔρπτε καὶ γέγαθι μολπᾶ.

Ἐν στ. 12 Δείων: Δίος ἦτο τὸ ἔθνικόν τοῦ Πιερίκοῦ Δίου (Θουκυδ. 2,96), Διεύς δὲ καὶ ἅπαξ Διάστης (Παυσανίας 9,30,8) τὸ τοῦ ἐν Χαλκιδικῇ.

Ἐν στ. 14 δοκίμους. Οὕτω πάντα τὰ ἀντίτυπα πλὴν τοῦ Ε ἔχοντος δόκιμον (φάος), ὅπερ ὁ Wilamowitz ἐρμηνεύει: δός δ' ἡμᾶς χαίροντας ὄραν φάος ἡλείου, ὅπερ εἶναι δόκιμον (probekaltig) ὅταν συνοδεύηται ὑπὸ τῆς . . . Ὑγείας, δοκίμους δὲ δηλοῖ «acceptos als ἀνθρώπους εὐδοκίας». Νομίζω ὅτι σαφέστερον καθίσταται τὸ χωρίον ἂν τεθῇ κόμμα μετὰ τὸ δοκίμους, ὅτε ἔχομεν ὡς παραθέσεις εἰς τὸ ἡμᾶς τὸ χαίροντας, δοκίμους καὶ σὺν ἀγακλ. Ὑ. δυνάμεθα δὲ νὰ ἐρμηνεύσωμεν: Δός (βοήθησον) δὲ νὰ βλέπωμεν χαίροντες τὸ φῶς τοῦ ἡλίου (γνήσιοι, καθарοὶ) ἀμιγῆς κακοῦ ἦτοι ἀγνοὶ καὶ τετιμημένοι καὶ μετὰ τῆς λαμπρᾶς Ὑγείας, ἢ συντομώτερον ὑγιαίνοντες κατὰ τε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα. Ἐλέγετο δὲ τὸ δόκιμος κυρίως ἐπὶ μετάλλων καὶ νομισμάτων. Περὶ τῆς μετρικῆς κατασκευῆς τοῦ Πι. Παιᾶνος διέλαβεν ἄλλοτε βραχυτάτα ὁ Wilamowitz Comment. gramm. IV σ. 20 συντάξας αὐτὸ ἐξ Ἴωνικῶν μέτρων $\cup \cup \cup \cup$ κατὰ στίχους τετραμέτρους καὶ παραβαλὼν πρὸς τὴν πάροδον τοῦ Αἰσχυλείου Ἀγαμέμνονος: quicumque aures habet audire ipse potest in Ptolemaeensi praeane eosdem numeros Aeschylus ἐκ τῶν κιθαρωδικῶν νόμων κεκλεμμένους usurpavit. (Προβ. καὶ Nordion. St. 42 σημ. 1). Περὶ τῶν μέτρων τοῦ Ἐρευθαίου λίθου γράφει νῦν ὁ Wil. ἐν Nordion St. 45. Σημειώτεον δὲ ὅτι ὁ λίθος διακρίνει τρεῖς στροφάς, ὧν ὁμῶς οἱ στίχοι εἶναι ἐν συνεχείᾳ.

Ἡ διάταξις τῶν στίχων ἐν τῷ λίθῳ τῆς Πτολεμαίδος δὲν ἀναποκρίνεται πρὸς τὴν μετρικὴν διαίρεσιν, τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τοῦ λίθου τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐν τῷ Παιᾶνι τοῦ Ἰσύλλου καὶ ἄ. Ἐπὶ τοῦ λίθου δ' ὁμῶς τοῦ Δίου ἡ κατάταξις τῶν στίχων φαίνεται μᾶλλον τῶν ἄλλων στοιχοῦσα πρὸς τὴν μετρικὴν ἀντίληψιν. Τὸν λίθον δὲ ἔχων ὑπ' ὄψει μετρῶ τὸν Παιᾶνα ὡς ἑξῆς:

Α	α	Παι	ᾠ	να	κλυτό	μη	τιν	ᾠ	εἰ	σα	τε	κού	ροι					
	β	Δη	το	ἶ	δην	Ἔ	κα	τον	ἰ	ἔ	θ	ἰ	ἔ	Παι	ἄν			
	γ	ὄς	μέ	γα	χάρ	μα	βρο	τοῖ	σιν	ἔ	γεί	να	το					
	δ	μει	χθεί	ς	ἐν	φι	λό	τη	τι	Κο	ρω	νί	δι	τῆ	Φλεγύ	α	ο	
	ε	ἰ	ἦ	Παι	ἄν	Ἀσκληπιό	ν	δαί	μον	να	κλει	νό	τα	τον	ἰ	ἔ	Παι	ἄν.
B	α	Τῶ	δὲ	καὶ	ἕξ	ε	γέ	νοντ	ο	Μα	χά	ων	καὶ	Ποῶ	λαί	ριος		
	β	ῆδ'	ἰ	α	σῶ	Ἄ	κε	σῶ	τε	πο	λόλλ	ι	τος	θ	ἰ	ἔ	Παι	ἄν
	γ	Ἀ	ἔ	γλη	τέσῳ	πῆ	Πα	νά	κει	ᾠ	τε	Ἡ	πι	ό	νης	παί	δες	
	δ	σὺν	ᾠ	γακλ	υ	τῶι	εὐ	α	γεί	Ὑ	γεί	α						
	ε	ἰ	ἦ	Παι	ἄν	Ἀσκ	λη	πέ	δαί	μον	κλει	νό	τα	τε	ἰ	ἔ	Παι	ἄν.
Γ	α	Χαί	ρέ	μοι	εἴ	λα	οὐδ'	ἔ	πι	νεῖ	σε	ο	Δεί	ων	πόλιν			
	β	εὐ	ρῶ	χρον	ἰ	ἔ	θ	ἰ	ἔ	θ	ἰ	ἔ	Παι	ἄν				
	γ	δός	δ'	ἡ	μᾶς	χαί	ροντ	ας	ὁ	ρᾶν	φά	ος	ἦ	ε	λί	ου		
	δ	δοκί	μους	σὺν	ᾠ	γα	κλυ	τῶ	εὐ	α	γεί	Ὑ	γεί	α				
	ε	ἰ	ἦ	Παι	ἄν	Ἀσκ	λη	πέ	δαί	μον	σεμ	νό	τα	τε	ἰ	ἔ	Παι	ἄν.

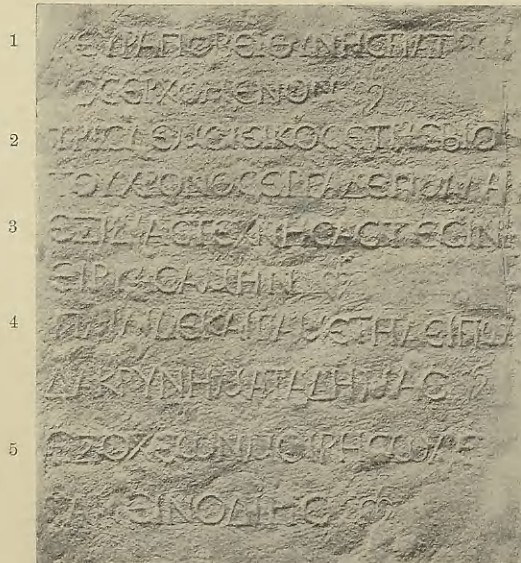
Κατὰ τὸν λίθον ἄρα ὁ Παιᾶν διαιρεῖται εἰς τρεῖς στροφάς ἢ εἰς τρία μετρικὰ μέρη πεντάστιχα, τὰ ὁποῖα εἶναι σαφῶς διακεκριμένα ἅπ' ἀλλήλων διὰ τοῦ ἐν τέλει ἑκάστου ἕξ αὐτῶν ἑπανα-

λαμβανομένου μακροτέρου ἐφυμνίου. Βάσις μετρικὴ εἶναι ὁ δάκτυλος. Οὕτως ἔχομεν ἐν τῇ πρώτῃ στροφῇ $5\delta + 5\delta + 4\delta + 6\delta$, ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ στίχῳ τὸ ἐφύμνιον ἕξ ἐνὸς ἱαμβικοῦ διμέτρου καὶ ἐνὸς δακτυλικῷ τετραμέτρου, ὅπως συντάσσει αὐτὸ καὶ ὁ Willamowitz εἰς δύο στίχους. Ἡ δευτέρα στροφή ἔχει $6\delta + 6\delta + 6\delta$, ἀλλ' ἐν τῷ τετάρτῳ στίχῳ παρουσιάζει δύο ἀναπαίτους καὶ δίμετρον ἱαμβικόν, ἐν ᾧ τὸ ἐφύμνιον εἶναι τὸ αὐτὸ περίπου. Ἡ τρίτη τέλος στροφή ἔχει $6\delta + 6\delta + 6\delta + (3\alpha + 2\lambda)$ καὶ τὸ ἐφύμνιον ὡς τὸ δεύτερον. Ὅτι τὸ κείμενον τοῦ Διακοῦ λίθου ἀκολουθεῖ τὴν κατὰ στροφὰς διάταξιν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ἐφυμνίου, τὸ ὁποῖον, καίπερ μακρότερον πῶς, ὁ λιθοξόος συνωθεῖ καὶ πληροῖ συντομογραφικῶν ἐν τέλει, ἵνα περιληφθῇ εἰς ἕνα στίχον (στ. 5. 10), μόνον δὲ ἐν τέλει ἔγραψε καὶ 16^{ον} στίχον διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς ἐξοικονομήσεως τοῦ ἐπιφθέγματος ἐν τέλει τοῦ 15^{ου}. Ἄλλ' ἂν ὑπῆρχε καὶ τετάρτη στροφή πάντως θὰ διέκρινεν αὐτὴν ἀρχόμενος ἀπὸ νέου στίχου. Αἱ ἀνωμαλίας, τὰς ὁποίας ἔχομεν ἐν τῷ μετρικῷ τούτῳ συστήματι, εἶναι ἀσήμαντοι, ἀναφαίνονται δὲ, ἔνθα γίνονται τοπικοὶ συσχετισμοὶ ἐν τῷ Παιάνι, οἱ ὅποιοι δὲν συνυφαίνοντο μετρικῶς, ἀλλὰ προσεκολλῶντο. Εἶναι δ' ὅμως ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ ὕμνος ἦτο κατὰ στροφὰς διατεταγμένος. Ὁ στ. Β γ (στ. 8) δὲν εἶναι ὑπέριμετρος, ἂν δεχθῶμεν πλείονας συνιζήσεις, ὅτε γίνεται ἄρτιος ἐξάμετρος Ἀἴγλη τ' εὐδῶπις Πανάκειά τ(ε) Ἡπιόνης παῖδες. Ἐταράχθη ὁ στ. Γ α (11) διὰ τῆς ἐν τέλει ἀναγκαίας παρεμβολῆς τῆς πόλεως (Δείων πόλιν), ἐν ᾧ θὰ ἦτο ἄρτιος πεντάμετρος, ἂν προσετίθετο ἀπλῶς Δίον. Ἄρτιος ἐξάμετρος θὰ ἦτο καὶ ὁ στ. Γ γ, ἂν ἐν τέλει εἶχεν ἡλειοῖο. Ὡσαύτως ἐν τῷ ἐφυμνίῳ στ. 10 καὶ 15 τὸ τελικὸν ε τοῦ κλεινότατε, σεμνότατε πρέπει νὰ λογισθῇ ἀθαιρέτως μακρόν. Ἐν τῷ πρώτῳ ἐφυμνίῳ ἔχομεν ἐκεῖ θέσει μακρόν φωνῆν διὰ τῆς αἰτιατικῆς, ἣν τηρεῖ πανταχοῦ ὁ Ἐρυθραῖος, ἐν ᾧ ὁ Πτ. καὶ ὁ Ἄθ. συμφωνοῦσι τῷ Διακῷ.

Ἐκ πάντων τούτων φαίνεται ὅτι ὁ ἐκ Δίου λίθος εἶναι διὰ τὴν μετρικὴν σύστασιν τοῦ ποιήματος σαφέστερος τῶν ἄλλων ὁδηγός.

5.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Δημ. Πάτση ἀριστερὰ τοῦ πρώτου παραθύρου ἀπὸ Β. ἐνφοδομημένος ὑπόλευκος λίθος ἐπιτύμβιος, κολοβός, σφῶζων δεξιὰ τὸ ἔκτυπον πλαίσιον τῆς ἐνεπιγράφου ἐπιφανείας. Μῆκ. 0.43 ὕψ. 0.48 πᾶχ. 0.14 Γραμμ. ὕψ. 0.017.

1 Δεῦρ' ἀπὸ Βειθυνῆς πατρίδος ἐρχόμενον,
τρὶς δ' ἔμοι εἰκοσέτης βιότου χρόνος, ἔργα
δὲ πολλὰ

ἔξ ἰδίας τέγγης ἄσπευσιν εἰργασάμην,
παιδὶ δὲ καὶ γαμετῇ λείπω δάνυρ, νήματα
δ' ἡμᾶς

5 ἔξ ὀχέων Μοίρας ὤλεσαν Εἰνοδίης.

Ἐπιτύμβιον ἐπίγραμμα, οὗ ἠλείπει ὁ πρῶτος ἐξάμετρος στίχος, εἰς Βιθυνὸν τινα ἀποθανόντα ἐξηκονταετῆ κατὰ τινα ἐκ τῆς πατρίδος Βιθυνίας εἰς Δίον ἔλευσιν. Ἡ τελευταία πρότασις πρέπει νὰ συναχθῇ ὡς ἑξῆς: νήματα δὲ Μοίρας εἰνοδίης ὤλεσαν ἡμᾶς ἔξ ὀχέων = τὰ νήματα δὲ τῆς ἐνοδίου Μοίρας ἦτο τῆς Μ. τῶν ταξειδιωτῶν ἠφάνισαν ἡμᾶς ἐκ τοῦ ὀχήματος. Ἐκ τούτου δηλοῦται ὅτι ὁ Βιθυνὸς τοῦ ἐπιγράμματος

Εἰκ. 5 - ἐπιγρ. 5. Ἐπίγραμμα εἰς ἄγνωστον Βιθυνόν.

ἀπέθανεν ἐξ ἀτυχήματός τινος, ἀνατροπῆς ἴσως, τῆς ἀμάξης, ἧς ἐπιβαίνων ἤρχετο εἰς Δῖον. Ἡ Μοῖρα Εἰνοδίη εἶναι προσωποποιήσις τῆς ἐνοδίου κακῆς μοίρας, τοῦ καθ' ὄδον ἀτυχήματος, τοῦ «κακοῦ συναπαντήματος» ὡς Ἐκάτη εἰνοδίη εἶναι ἡ συνοδὸς τῶν ὁδοιπόρων καὶ σώτεια θεά. Τῆς ἐνοδίου Μοίρας δὲν ἔχω ἄλλα πρόχειρα παραδείγματα, νήματα Μοίρας δ' ὅμως εἶναι μετὰ τῶν συγγενῶν νῆμα, μίτος — νήματα, μίτοι μ. οὐχὶ ἀσυνήθης φράσις ἐν ἐπιτυμβίοις ἐπιγράμμασι πρῶβ. Kaibel-Epigr. Graeca 274,1: μοιρῶν με μίτος πικρὸς ὄλεσε. 151,10: αἷς μοιρῶν νήματ' ἐπικρέματα κἄ ἐν πίναξι σελ. 643. 646.

6.

Τεμάχιον τιμητικοῦ κιονίσκου καθ' ὕψος κεκομμένον εἰς δύο, ἑλλιπὲς κάτω καὶ ἄνω ἀριστερά, ἔχον δὲ ἄνω ἀπλοῦν γείσον. Ἀπόκειται ἐν τῇ ἐν Καρίσῃ Συλλογῇ παραληφθὲν παρὰ τοῦ Τέγου Καντζῆ: Ὑψ: 0.89 δμ. περίπου 0.35. Γραμμάτων ὕψ. 0.045, σχῆμα ΑΒΕCΘ.

Ἡ πόλις
Κασσίαν Σαθεΐναν
Κασσίου Σαθεΐνου θυγατέρα
καὶ Σατυρίας Σεκούνας
τῆν ἱέρειαν τῆς Ἀθηγᾶς.

Ἡ ἐπιγραφή ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον ἐπιγραφικὸν μαρτύριον περὶ τῆς ἐν Δίῳ λατρείας τῆς Ἀθηγᾶς, ἧτις ἐμαρτυρεῖτο μέχρι τοῦδε ἐμμέσως ἐκ νομισμάτων: BMC Macedonia 71,4. 7. Baege De Macedonum sacris 32.

7.

Τεμάχιον λίθου φαιοῦ ἐνφοδομημένον ἐν τῇ τετάρτῃ βαθμίδι τῆς κλίμακος τῆς οἰκίας τοῦ Τέγου Καντζῆ μῆκ. 0.24 ὕψ. 0.79 πᾶχ. 0.20 γραμμάτ. ὕψ. 0.035.

ΘΗΣΙΙ,
ΕΛΚΑΙΘΕΟ
ΚΑΙΛΟΛΛΙΣ
ΟΙΣΣΩΝΤΕΞ
ΑΙΡΕΚΑΙΣΥ

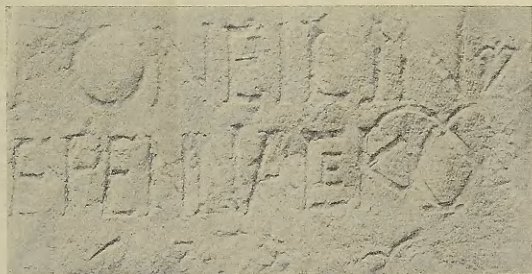
«Κλεάν»]θης καὶ
Ἀγαθ:]έκ καὶ Θεο-
—] καὶ Δόλλις
έαυ]τοῖς ζῶντες.
χ]αίρε καὶ σύ.

Τὸ ὄνομα Δόλλις εἶναι πιθανώτερον συγκεκομμένον ἀρσενικὸν τοῦ Δόλλιος ὡς τὸ Λοῦκις τοῦ Λούκιος κ.τ.τ. ἢ τοῦ θηλ. Λολλία ὑποκοριστικόν, ὅτε τονιστέον Λολλίς.

8.

Αὐτόθι ἐνφοδομημένους ἑλλιπῆς ἐπιτύμβιος λίθος ἐν δευτέρῃ χρήσει μῆκ. 0.575 ὕψ. 0.23 πᾶχ. 0.20. Γραμμ. ὕψ. 0.06.

γονεῖσιν
Ἐρεννία Σεκούνας
δα

Ἐρεννία ὀφείλει νὰ ἀναγνωσθῆ, διότι τὸ ἰ δηλοῦται διὰ τῆς ὑψηλοτέρας δευτέρας καθέτου τοῦ δευτέρου ν. Ὁ τύπος γονεῖσιν ἀντὶ γονεῦσιν δὲν εἶναι ἀσυνήθης ἐν τοῖς ὑστέροις Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις: πρῶβ. Oesterr. Jahr. I Beibl. 111. 7, 4. ἐν ἐπιτυμβίῳ ἐκ Περίνθου τοῦ 3ου μ. Χ.

Εἰκ. 6=ἐπιγρ. 8. Ἐπιτύμβιον γονέων Ἐρεννίας Σεκούνας.

αἰῶνος: γονεῖσιν, καὶ Altertümer v. Hierapolis 270,7: γραμματεῦσι — Nachmanson L. u. F. der Magn. Inschr. 132 Anm.

9.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ντούλα Κοντογιάννη ἐν τῇ καπνοδόχῳ ἐνφοκοδομημένον τεμαχίον ἀναγλύφου φέρον τὸ κάτω ἥμισυ ἵππου, ἐφ' οὗ σφύζονται οἱ πόδες τοῦ ἱππέως. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀναγλύφου εἶναι ἐντετειγισμένον ἐν τῇ Δ. πλευρᾷ τῆς καπνοδόχου ἀνεστραμμένον. Λίθος ὑποκίανος. Ὑψ. 0.38· μήκ. 0.44· πλάθ. 0.085· γραμμ. ὕψ. 0.02-0.022.

Εἰκ. 7-ἐπιγρ. 9. Ἐπιτύμβιον ἀνδρὸς Τριτίας Φαννίας.

Ἐκ τῆς ἰδίας δαπάνης ἀνήθηκεν Τριτία Φαννία, Φαννίας ἀπελευ[θ-
έρα, τῷ ἰδίῳ ἐραστῇ, τῷ δ' αὐτῷ
ἀνδρὶ γενομένῳ ὀλίγον χρό-
νον].

Ἐπιμελημένη γραφῇ ὑστέρων ὄσμου χρόνων. Σημειωτέα ἢ μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς ἀνωρυμίας αὐτὸς ἐπένηθεις τοῦ συνδέσμου δὲ (τῷ δ' αὐτῷ), ἦτις συνήθης ἐν τοῖς ὑστέροις ἑλληνικοῖς χρόνοις.

10.

Ἐν τῷ κήπῳ τῆς οἰκίας τοῦ Νικολάου Δήμου εὐρίσκειται ἐπιτύμβιον βάθρον μετ' ἀναγλύφου τέ-

Εἰκ. 8. Ἐπιτύμβιον Μαρμανοῦ τοῦ καὶ Κονωπᾶ.

χνης μετριωτάτης ῥωμαϊκῆς. Ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως ἀριστερὰ ἴσται ἀνὴρ ἀνωπός, μετὰ μετημφισμένου τοῦ προσώπου διὰ κεφαλῆς θηρίου, βραχὺ ἔχων ἱμάτιον, διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατῶν ὄρθον δόρυ, ἐν δὲ τῇ

καθειμένη δεξιᾷ ἔχον μαστίγια καὶ ὑποδεδεμένους ἐνδρομίδας. Δεξιὰ ὑψηλότερον καὶ ἐν θώκῳ ῥωμαϊκῷ κάθεται γυνὴ ἐγκεκαλυμμένη πρὸς τὸν θεατὴν βλέπουσα, τὸ δὲ σῶμα ἔχουσα πρὸς ἄρ. ἐστραμμένον. Κάτωθεν τοῦ θρόνου ὀρθῶς κίον πρὸς τὸν ἄνδρα. Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ βάθρου δύο ἀνάγλυφοι λέοντες, ἐπάλληλοι, ὀρθῶντες πρὸς τὴν προσθίαν πλευράν. Ὅμοία ἀνάγλυφος παράστασις καὶ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς· κάτω ταῦρος, ἄνω λέων. Γεῖσον ἄνω μόνον ἐπὶ τῶν πλαγίων πλευρῶν, κάτω δὲ καὶ ἐπὶ τῆς προσθίας. Τὰ ἀνάγλυφα ἐφθαρμένα. Ὑψ. 1.14 μῆκ. 0.35· πᾶχ. 0.40· γραμμ. ὕψ. 0.022.

—]ΚΛΙΕ Τύχα ἂ [— παγ-
κρα(τή)ς με κατή[γαγ' ἐ-
ς Ἄλδα δόμ(ο)ν. [Μαρι-
ανή Μαριανῶ τῷ
ἰδ(ὲ)φ ἀνδρὶ τῷ καὶ [Κ-
ωνωπᾶ Σμυρν(α)φ
μνεῖας χάριν.
Χα(ῖ)ρε παροδεῖτα.

Οἱ πρῶτοι στίχοι φαίνονται ποιητικῶς συντεταγμένοι. Ἐκ τῶν παραστάσεων τῶν θηρίων ἐπὶ τῶν πλαγίων πλευρῶν εἶναι πιθανὸν ὅτι ὁ Μαριανὸς ἀπέθανεν ἐν θήρῳ

τινί, εἰς τοῦτο δὲ ἀναφέρεται καὶ τὸ ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Μαριανοῦ βραχὺ μαστίγιον καὶ ἡ κεφαλῆ τοῦ θηρίου κτλ. Περὶ τῆς ἐν μεταγεν. χρόνοις συνήθους διπλωματίας - ὁ καὶ - πρβ. ΑΕ 1911, 240. Τὸ δευτέρον ὄνομα τοῦ Μαριανοῦ εἶναι πιθανώτατα Κωνωπᾶς· πρβ. Bechtel GPN 316 Κώνωψ, Κωνωπίων, Κωνωπιάδας, 321 Κωνόπιον γυνή. Ἄλλ' ἐκ τῶν παραστάσεων ὀρθόμενος νομίζω ὅτι πρέπει μᾶλλον νὰ συνδέσωμεν τὸ ὄνομα πρὸς τὸ Κνώπος παρὰ τὸ κνώψ· ἄρκτος, Ἡσύχιος, Bechtel 316. Πλείονα παρὰ Hoffmann Die Makedonen 43. Κωνωπᾶς ἄρα σημαίνει τὸν πρὸς τὰς ἄρκτους συνδεόμενον, τὸν ἀρκτομάχον καὶ καθ' ὄλου τὸν θηρευτὴν (κνωπ=καὶ ἄρκιον θηρίον). Περὶ θήρας πρβ. Blümner Röm. Privatalt. 512 κέ 525.

Εἰκ. 9 = Ἐπιγρ. 10.

11.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Θεοδ. Εὐαγγελίου ἀμέριον ἐπιτύμβιον βάθρον, ἀπολήγον ἄνω εἰς στέγην, φέρον δὲ ἐμπροσθεν ἐντὸς βεβαθυμένου πλαισίου ἄτεχρον ἀνάγλυφον παῖδα ἰστάμενον ἀνωπὸν καὶ φέροντα ἱμάτιον· δεξιὰ ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ πλαισίου εἰς τὸ ὕψος τοῦ γόνατος ἐγχάρακτος μικρὸς καδίσκος. Ὑψ. ὄλικὸν 1.17· πλάτ. 0.42 πᾶχ. 0.15 (ἐν μέσφ). Γραμμ. ὕψ. 0.03-0.02. Ὑστέρων ὥσμ. χρόνων.

Τόνδε τοι Ἐρμαδίωνα | παραθρόσκων ἐσάθηρον
καί|δρον Ἐλπίδιανῶ Καρπίμης|τε ἐγεγαῶτα
.] ἄγν' ἀρετῇ φαινόμενον | δωδεκαετῇ τύμος ἀμφεκάλυψεν.

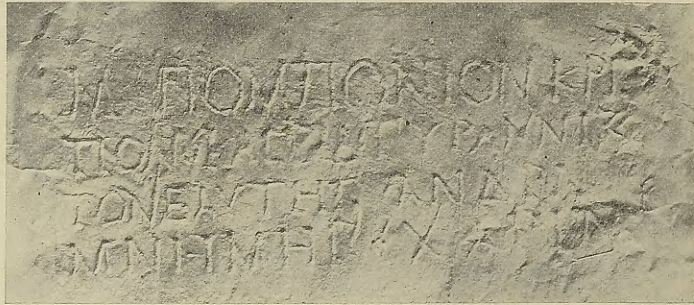
Εἰκ. 10 = ἐπιγρ. 11, στ. 1, 2. Ἐπιτύμβιον Ἐρμαδίου.

Τὸ ἐπίγραμμα εἶναι ἕξ ἐμμέτρον φράσεων συμπεπλημένον, ἔχει δὲ μόνον τὸν πρῶτον στίχον ἄρτιον ἑξάμετρον. Ἐν ἀρχῇ τοῦ δευτέρου στίχου τὰ γράμματα ἀσαφῆ.

Τὰ ὀνόματα Ἐρμαδίων, Ἐλπίδιανὸς καὶ Καρπίμη συνήθη.

12.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ντούλα Κοντογιάννη ἀριστερὰ τῆς θύρας ἐντετειχισμένον ἀνάγλυφον ἄτεχον, ἐν ᾧ δεξιὰ κἀθηται πρὸς ἀριστερὰ ἐστραμμένη γυνή, ἔχουσα τὸ ἄνω ἥμισυ ἀνωπὸν καὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα ἀνέχουσα τὸν πώγονα. Πρὸ αὐτῆς ἴσταται ἀνωπὴ ἄλλη μορφὴ γυναικεία ἀνέχουσα τὴν δεξιὰν μετὰ τοῦ ἱματίου μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ μαστοῦ, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς κρατοῦσα κάτω τὸ ἱμάτιον. Περαιτέρω μικρὸς παῖς γυμνὸς ἀνωπός. Ἄνω ἀέτωμα διακεκοσμημένον ὅλον διὰ καθέτων αὐλάκων. Μῆκ. 0.40· ὕψ. 0.70(;)· πάχος ἀθέατον. Γραμμ. ὕψ. 0.026.

Εἰκ. 11 = ἐπιγρ. 12. Ἐπιτύμβιον Μ. Πομπώνιον Κρίστον.

Μ(ἄρκιον) Πομπώνιον Κρίστον
 πον ὁ Κασσία Τυραννίς
 τὸν ἐαυτῆς ἀνδρα
 μνήμης ὁ χέριν.

Τὸ ὄνομα Τυραννίς ἀπαντᾷ καὶ ἀλλαοῦ ὡς καὶ τὸ ἀρσενικὸν Τυραννίων Pape-Benseler GE. Μακεδονικὸν Τυράννας Δήμιτσ. Μακ. ἀρ. 87, Τυράννιος αὐτ. ἀρ. 234.

13.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κώστα Μπέη δεξιὰ τῆς θύρας ἀνεστραμμένον ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον ἄτεχον καὶ ἐφθαρμένον. Παρίσταται γυνὴ καθημένη ἐπὶ θόκου καὶ ἔχουσα ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας· δεξιὰ ἄλλη ἴσταμένη μετὰ προτεταμένης τῆς ἀριστερᾶς καὶ μετ' ἀνεχούσης τὸ ἱμάτιον ὀπισθεν τοῦ ὤμου τῆς δεξιᾶς. Τὸ ὅλον ἴσταται ἐπὶ βῆθρου, ὅπερ βαστάζουσι δύο ἀνάγλυφοι σειρῆνες ἔχουσαι ἐσταυρωμένους τοὺς πόδας. Ὑψ. 0.72· μῆκ· 0.48· πάχ. ἀθέατον· γραμμ. ὕψ. 0.026.

ΣΦΡΑΓΕΙΣ ΤΟΙΣ ΠΑΡΑΓ
 ΟΥΣΙΧΑΪΡΙΝ

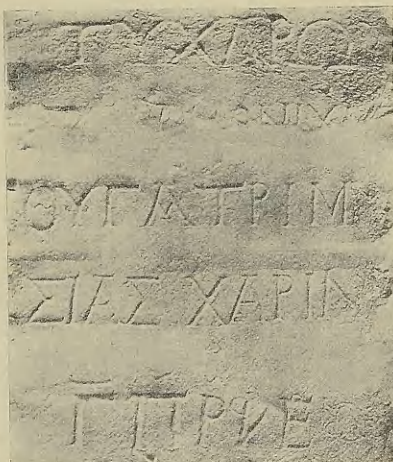
Σφραγ(ε)ῖς τοῖς παράγ-
 ουσι χαιρίν.

*Ἄλλη Σφραγίς παρὰ Pape Benseler. Ἡ διφθογογράφισις τονουμένου ἰ καταλήξεως οἶον ἤμεῖν παρὰ Nachmanson 35. Mayser Grammat. der griech. Papyri 88 σημ. 2 ι) ει α). Περὶ τοῦ ὀνόματος Σφραγίς Bechtel Attisch. Frauennamen 129.

14.

Ἀυτοῦθι ἐν τῇ Συλλογῇ μετακομισθεὶς ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Κωνστ. Θεοδ. Παπαναστάση πόρινος ἐπιτύμβιος λίθος ἐν δυοῖ τεμαχίοις ὕψ. 0.78. μήκ. 0.35· πλάχ. 0.30· γραμμ. ὕψ. 0.04.

Τυχαρῶ
 Παραμονιχία
 θυγατρὶ μ[ν
 (ε)ίας χάριν.
 γ π ρ ϩ W E

Εἰκ. 12 = εἰκρο 14. Ἐπιτύμβιον Παραμονιχίας.

Τὸ ὄνομα Τυχαρῶ, οὗ ὑπάρχει πρόχειρον ἄλλο παράδειγμα, IG III 1280 a Add. B 33, εἶναι ἁμαλώτατα ἐσοχηματισμένον παρὰ τὸ Τυχάρετη· Τυχάρετος· ὑποκοριστικὸν ἅπαντᾶ τὸ Τυχάριον CIG 4, 9613 = Pape-Benseler. Ὡσαύτως τὸ Παραμονιχία παρὰ τὰ Παράμωμος-Παραμόνη-Παραμόνιχος-Παραμονιχία ὑπὸ τὰ δνόματα ὑπάρχει χρονολογικῇ δόλῳσις. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Μακεδόνες ἀπὸ τῆς προσωτηρήσεως αὐτῶν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος ἤρξαντο ὡς ἀπὸ νέας ἀφετηρίας ἴδιαν ἔχοντες χρονολογίαν. Ἡ Μακεδονικὴ αὕτη χρονολογία λογίζεται ἀπὸ τοῦ 148 π. Χ., ἔτους τῆς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τελειωτικῆς ὑποταγῆς τῆς Μακεδονίας διὰ καταπνίξεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ψευδοφιλίππου Ἀνδρίσκου γενομένης ἐπαναστάσεως. Ἄλλη ἐν ταῖς Μακεδονικαῖς ἐπιγραφαῖς ἀπαντῶσα χρονολογία ἀπὸ Σεβαστοῦ εἶτε μόνη εἶτε μετὰ τῆς Μακεδονικῆς, ἔσχεν ἀφορμὴν τὴν ἐν Ἀκτίῳ μάχην 31 π. Χ., λογίζεται δὲ ἀπὸ τοῦ 32 π. Χ., διότι τοῦ Μακεδονικοῦ ἔτους ἀρχομένου κατ' Ὀκτώβριον, τοῦ δὲ Ῥωμαϊκοῦ κατὰ Μάρτιον, εἶναι σαφές ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν Ἀκτίῳ μάχης (Σεπτέμβριον τοῦ 31), οἱ Μακεδόνες εὐρίσκοντο ἀκόμη ἐν τῷ παλαιῷ ἔτει 32/31 (Kubitschek Arch. epigr. Mitt. aus Oesterr. 1890, 120. Pauly: RE I 636. 640. Ἄλλως — 146 καὶ 30 π. Χ. — οἱ παλαιότεροι ἀπὸ τοῦ Boeckh καὶ τινες τῶν νεωτέρων). Τὰ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τῆς Παραμονιχίας ἀπαντῶντα τρία πρῶτα γράμματα εἶναι καὶ ἐκ τῶν ὑπὲρ αὐτὰ γραμμῶν σαφῆ ὡς ἀριθμητικὰ ἀπὸ δὲ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ μεταγραφόμενα ἀποδίδουσι τὴν χρονολογίαν 183. Ἡ πρώτη ἄρα χρονολογία σημαίνει (183-148) τὸ ἔτος 35 μ. Χ. Τὸ μετὰ ταῦτα σύμπλεγμα ϩ W E ἢ ϩ W E ἢ ϩ ϩ E = ϩ ϩ E εἶναι ζήτημα ἀν ἀποτελῆ χρονολογίαν, διότι οἰαδήποτε μεταγραφῆ δὲν ἀποδίδει χρονολογίαν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὴν πρῶτην, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ἄλλης ἀγνώστου Μακεδονικῆς χρονολογίας ἀπὸ τινος πρὸ τοῦ Καρανοῦ χρονολ. ἀφετηρίας, ϩ ϩ E = 895-35 = 860 π. Χ. Ὁ Ἡμάθιος ὁ Μακεδὼν καὶ ὁ Κάρανος φέρονται ἡγεμονεύσαντες τῆς χώρας ἀπὸ 812 (818)-700 π. Χ. πρὸς Abel Geschichte Makedoniens bis auf König Philip. 140. Περὶ ἐπιτηρήσεων καὶ συμπλεγμάτων πρὸς καὶ Wilhelm Beitragee gr. Inschr. 119. 160. 309. Larfeld GE 275. 276.

15.

Ἀυτοῦθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Θεοδώρου Πιτσιάβα ἐντετειχισμένον τεμαχίον λίθου ἐπιτυμβίου μετ' ἐκτύπου πλαισίου. Ὑψ. 0.48· μήκ. 0.38· πλάχ. 0.14· γραμμ. ὕψ. 0.035. Τὰ γράμματα καὶ ἐπὶ τοῦ πλαισίου.

ΟΡΕΣΤΕΙΝΗΖΟΕ
 ΤΩΓΛΥΚΥΤΑ
 ΑΝΔΡΙΚΕΑΥΤΗ
 ΜΝΙΑΧΑΡΙ

Ὁρεστ(ε)ίνη Ζ(ω)σ[ίμω]
 τῷ γλυκυτά[τῳ]
 ἀνδρὶ καὶ αὐτῇ
 μν(ε)ία(ς) χάρι[ν].

16.

Αὐτόθι ἐν τῇ προσόψει τῆς οἰκίας Εὐαγγέλου Δάφνη ἐνοικοδομημένος λίθος ἐπιτύμβιος μετὰ γείσου ἐν πλαισίῳ. Ὑψ. 1.00· μήκ. 0.55· πᾶχ. σφζ. 0.11· γραμμ. ὕψ. 0.03-0.035· σχῆμα καλὸν ὄσμ. χρόνον (2^{ου} μ. Χ. αἰῶνος). Ἐνωμένον Υ καὶ Κ καὶ Τ καὶ Ω ἐν στ. 5. Τὸ ω ἔχει σχῆμα καὶ Ω καὶ ω.

ΙΟΥΛΙΑΑΦΡΟΔ·	Ἰουλίᾱ Ἀφροδι
ΣΙΑΣΙΟΥΛΙΩ	σίας Ἰουλίῳ
ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΩ	Ἀρτεμιδώρῳ
ΤΩΓΛΥΚΥΤΑΤΩ	τῷ γλυκυτάτῳ
ΜΟΚΥΡΙΩΕΚΤΩΝ	μου κυρίῳ ἐκ τῶν
ΕΚΕΙΝΟΥΕΚΕΙ	ἐκείνου ἐκεί-
ΝΩΜΝΕΙΑΣΧΑΡΙΝ	νῳ μνείας χάριν
ΚΕΕΑΥΤΗΣΩΣΑ	κ(αὶ) ἑαυτῇ ζῶσα.

17.

Αὐτόθι ἐνοικοδομημένον τεμάχιον ἐπιτυμβίου βάθρου ὕψ. 0.89· μήκ. κάτω 0.55, ἄνω 0.40· πᾶχ. 0.06· γραμμ. ὕψ. 0.033, σχῆμα ἀμελές.

ΤΙΒΕΡΙΑΝΟΣ	Τιβεριανός
ΚΟΣΜΙΑΝΟΣ	Κοσμιανός
ΙΤΑΛΙΑΤΗΑ	Ἰταλίᾱ τῇ ἀ-
ΔΕΛΦΗΜΝΕΙ	δελφῇ μνεί-
ΑΣΧΑΡΙΝ	ας χάριν.

Περὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων γυναικῶν ἕξ ὀνομάτων χωρῶν Bechtel-Fick GPN 347 κέ. Bechtel Die attischen Frauennamen 59 κέ. Ἰταλίᾱ ἐκαλεῖτο καὶ μία τῶν θυγατέρων τοῦ Θεμιστοκλέους· Πλουτ. Θεμιστ. 32.

18.

Αὐτόθι καὶ τῶν αὐτῶν περίπου διαστάσεων καὶ τύπου γραμμάτων ἐνοικοδομημένον ἐπιτύμβιον τῆς μητρὸς τοῦ αὐτοῦ Κοσμιανοῦ:

Τιβεριανός Κοσμιανός Ἰουλίᾱ τῇ μητρὶ μνείας χάριν

19.

Αὐτόθι τεμάχιον ἐπιτυμβίου βάθρου ὕψ. 0.80· μήκ. 0.33· πᾶχ. 0.11· γραμμ. ὕψ. 0.043.

ΩΤΙΑ	Ω]ωτία
ΤΙC	Λεον;]τις
ΩΤΙ	Ω]ωτί-
ΛΕΟΝ	φ]λέον-
ΤΩΚΥ	τι]τῷ κυ-
ΣΙΑΝ	ρίῳ κ]αὶ ἀν-
ΜΝΕΙ	δρ] μνεί-
ΧΑΡΙΝ	ας] χάριν
Ω	Ω

20.

Αὐτόθι ὁμοίος λίθος ἐνφοκοδομημένος ὕψ. 0.55· μήκ. 0.09· γραμμ. ὕψ. 0.035.

ΛΑΥΔΙ	K]λαυδί[α
ΛΕCΓ	]λεσα[
ΟΡΝΙ	K]ορν[η
ΙΩΕΥ	λ]ίφ Εδ[-
ΟΡΦ	μ]όρφ[φ
ΩΛΝ	τ]φ ἀν[δρι
ΝΕΙΑ	μ]νεία[ς
ΡΙΝ	χά]ριν.

21.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ Ζήση Καλαμπάκα ἐνφοκοδομημένος ἐν τῇ δεξιᾷ γωνίᾳ τῆς προόψεως λίθος ἐπιτύμβιος ὕψ. 0.63· μήκ. 0.48· πλά. 0.17· γραμμ. ὕψ. 0.025.

ΙΟΥΛΙΩ	Ἰουλίφ
ΠΡΩΤΩ	Πρώτφ ἀ-
ΠΕΛΕΥΘΕΡΩ	πελευθέρφ
ΤΗΣΠΟΛΕΩC	τῆς πόλεως
ΤΑΤΕΚΝΑΡΩ	τὰ τέκνα Πρω-
ΤΟCΚΑΙΜΑΡ	τος καὶ Μαρ
ΚΕΛΛΙΝΑΜΝΕΙ	κελλίνα μνεί-
ΑCΧΑΡΙΝ	ας χάριν

Δούλοι ἀπελευθεροῦντο τὸ πάλαι ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τῶν πόλεων εἴτε μεμονωμένοι εἴτε καθ' ὁμάδας δι' ἐκτάκτους ὑπηρεσίας παρασχεθείσας ταῖς πόλεσι (Darembert-Saglio DA I 301. Pauly² RE VII, 95). Ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ κράτει ὑπῆρχεν εἰδικὸς νόμος, ὃν ἐμμέσως γινώσκομεν ἄνευ τῆς χρονολογίας καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐπιτρέπων εἰς τὰς πόλεις τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν δούλων αὐτῶν. Ὁ νόμος οὗτος ἐπεξετάθη τῷ 129 μ. Χ. καὶ εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας (Darembert-Saglio DA III, 2 σ. 1206. Περὶ ἐπιγραφικῶν ζητημάτων Larfeld GE 508. Drachmann De manumissione servorum apud antiquos).

22.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Δημ. Νταλαμήτρα ἐνφοκοδομημένον τεμάχιον λίθου ἐπιτύμβιου ὕψ. 0.25· μήκ. 0.49· πλά. ἀθεάτου ὕψ. 0.022.

ΑΙΛΙΑΖΩCΑΡΙΝ	Αἴλια Ζωσάριν
ΑΙΛΙΩΖΩCΙΛ	Αἴλιφ Ζωσίμ[φ

Ζωσάριν ἐκ τοῦ Ζωσάριον ὡς Τυχάριν ἐκ τοῦ Τυχάριον. Ἐσφαλιμένως τονίζει ὁ Pape Ζώσαριν.

23.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Δημ. Πάτση ἐνφοκοδομημένος ἀνεστραμμένος λίθος ἐπιτύμβιος, ὕψ. 0.335· μήκ. 0.32· πλά. 0.10· γραμμ. ὕψ. 0.052.

ΙΝΟΥΚΙΑ	Μ]νουκία [Ἄρ- ἢ Ἡδ-
ΤΗΗΜΗΤΗΡ	]ση ἢ μήτηρ
ΝΕCΤΡΙΑCΕ	Μ]εστρία Σε[κ
ΝΔΑΗΘΥΓΑ	οὐ]νδα ἢ θυγά
ΤΩΠΑΤΡΙ	τηρ] τῷ πατρὶ

Συνεπλήρωσα τὸ Ἡδίστη, Ἀρίστη ἐν τῷ 1/2^ω στίχῳ διὰ τὸ μικρὸν κενόν. Ἄλλως ἠδύνατο νὰ τεθῆ Θεοκτίστη, Θεομνήστη κ.τ.τ. Ἐν στ. 3 ὕσως Μεστρία· πρβ. κατωτέρω εἰς ἀρ. 49.

24.

Αὐτόθι ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἐνφοδομημένον τεμάχιον λίθου ἔπιτ. ὕψ. 0.33· μήκ. 0.40· πάχ. 0.15· γραμμ. ὕψ. 0.05· 0.06.

ΚΙΛΙΟCΑΒΑ
ΚΑΝΤΟC
ΑΥΔΙΑΛΛΕ
√ΔΡΑΤΗΓΛΥ

Κκι|κίλιος Ἀδία-
σ]καντος
Κκ|αυδία Ἀλε-
ξά]νδρα τῇ γλυ-
[κυτάτῃ συμβόλῳ
[πρβ. ἀρ. 25]

Ἀβάσκαντος παλαιὸν ἑλληνικὸν ὄνομα Ἀττικὸν καὶ Σπαρτιατικόν, διατηρηθὲν καὶ ἐν Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις (πρβ. Pape. Kirchner Prosop. Attica. Δήμιος. Μακ. ἀρ. 397).

25.

Αὐτόθι ἀλλαγῷ τῆς αὐτῆς οἰκίας ἐνφοδομημένον τεμάχιον ἔπιτυμβίου· μήκ. 0.30· ὕψ. 0.22· πάχ. ἀθέατον γραμμ. ὕψ. 0.046. Πιθανώτατα εἶναι ἡ συνέχεια τῆς προηγουμένης ἐπιγραφῆς, ἥς ἐν οὐδενὶ διαφέρει ἢ κατὰ τὸ μέγεθος τῶν γραμμάτων, οὗ ἡ ποιικιλία δὲν εἶναι ἀσυνήθης ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιγραφῇ. Ἐπ' ἀμφοτέρων δὲ τῶν τεμαχίων σφίζεται δεξιὰ τὸ πλαίσιον τῆς ἐπιγεγραμμένης ἐπιφανείας.

ΙΙΙΜΒΙ
ΩCΜΟΙ
CΑCΗΚΑΙ
7

κυτάτῃ] συμβό-
φ σεμν]ῶς μοι
ζη]σάση καὶ
[ἀμέμπτως μν]
[εἰας χάριν.]

26.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ζήση Τόκα ἐνφοδομημένος λίθος ἐπιτύμβιος· μήκ. 0.28· ὕψ. 0.26· πάχ. ἀθέατον γραμμ. ὕψ. 0.025.

ΓΙΟΥΛΙΟ
ΚΑΣΣΤΟΡΙ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΜΝΙΜΗ
ΧΑΡΙΝ

Γ(αίφ) Ἰουλί(φ)
Κάσ(σ) τορι
Ἀλεξάνδρα
μν(ή)μ[η]ς
χάριν.

27.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Δημ. Πασχάλη ἐνφοδομημένον τεμάχιον ἐπιτυμβίου βάθρου μήκ. 0.34· ὕψ. 0.48· πάχ. 0.18· γραμμ. ὕψ. 0.032-0.045.

ΝΟΜΕCΙΑ
ΒΝΟΜΗΦ
ΒΤΗΜΗΤΡΙ
CΧΑΡΙΝ

Ν]ομεσία
]Β Νόμη Β
]η Β τῇ μητρὶ
μνεία]ς χάριν.

Εἰς τὸ Νομεσία πρ. Νομεσία καὶ Νουμίσιος παρὰ Pape.

28.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Δημ. Καρανάσου ὡς ἐσωτερικὸς ἀναβαθμὸς δωματίου τεμάχιον βάρους ἐπιτυμβίου ὕψ. 0.58· μῆκ. 0.38· πάχ. 0.16 περ γραμμ. ὕψ. 0.032.

ΑΙΛΙΝΩΣ
ΤΡΟΠΟΣΙ
ΟΥΛΠΙΔΕΥΦ
ΟΣΚΕΙΜΕΜΟ
ΤΕΛΕΣΣ

Αιλιως ω _ | ἄτροπος [εἶλε νόμος
Οὐλπίου Εὐφ[ρονίου δέμας] | ὅς κείμ(αι) μόγος ὄδε
τρεις (83)]τελέσ[ας ἐτέων εὐτυχεῶν δεκάδας

Τὸ κείμενον φαίνεται ἕμμετρον ἐλεγειακόν, ἕκαστος δὲ στίχος τῆς ἐπιγραφῆς ἡμιστίχιον τοῦ ἐπιγραμματος. Πρὸς ἄτροπος εἶλε νόμος παρὰ Kaibel EG 288,5. Διὰ τὸν τελευταῖον στίχον πρὸς Kaibel 319,5: τρεῖς γὰρ ἐπ' εἰκοστοῦ τελέωσε βίου ἐνιαυτούς.

29.

Αὐτόθι ἐν τῷ ἀρτοποιεῖῳ τοῦ Ἀθανασίου Πιτσιάβα τεμάχιον ἐπιτυμβίου βάρους ἐνφοκοδομημένον ἀνεστραμμένον. Μῆκ. 0.42· ὕψ. 0.70· πάχ. 0.14· γραμμ. ὕψ. 0.038, σχῆμα καλόν.

ΟΥΠΙΑΚΑΡΠΙ
ΜΗΜΟΝΕΙΝΙΑΝ
ΠΑΡΑΜΟΝΩΤ
ΓΛΥΚΥΤΑΤΩ
ΑΝΔΡΙΜΝΕΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ

Οὐλία Καρπί-
μη Μονεινιαν[ή
Παραμόνω τ[ῷ
γλυκυτάτῳ
ἀνδρὶ μνείας
χάριν.

Ὡς πρὸς τὸ Μονεινιανὴ πρὸς παρὰ Παρὲ Μονεινία.

30.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Νικολάου Δήμου ἐπιτύμβιον βάρους ἀποκεκρουμένον καὶ καθ' ὕψος ἀπεσχιμαμένον. Κάτωθεν τῆς ἐπιτυμβίου ἐπιγραφῆς ἐγκεκαραγμένους ἀδρομερῶς καὶ κακοτέχνως κύων ὁρμῶν πρὸς δεξιὰ καὶ ἄνω, ἐκατέρωθεν δὲ αὐτοῦ δύο ὡσαύτως ἐγγάρακτοι κορμοὶ δένδρων στοιχειώδους ἐντελῶς καὶ πρωτογενοῦς καλλιτεχνικῆς συλλήψεως. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἐγγάρακτος περιπλοκᾶς κισσοῦ ὕψ. 1.20· μήκος ἐπιγρ. ἐπιφ. 0.365· πάχ. 0.30· γραμμ. ὕψ. 0.043.

ΤΟΜΠΕΙΑΤΡΟΣ
ΔΕΞΙΣ ΖΩΣΙΜΩ
ΤΩ ΑΝΔΡΙΜΝΕΙ
ΑΣ ΧΑΡΙΝ

Πομπεία Προσ-
δεξίς Ζωσίμῳ
τῷ ἀνδρὶ μνεί-
ας χάριν.

Ὡς πρὸς τὸ ὄνομα Πρόσδεξις, ὅπερ φαίνεται νέον, πρὸς τὰ συγγενῆ Πρόσδεκτος, Προσδοκάς, Προσδόκιμος, Προσδόκιος, -ίων. Παρὰ Δήμισα Μακεδ. I ἀρ. 27 ἀναγινώσκεται Φλαβία Προσδοχήλα Γονίτῳ (τῷ) ἀνδρὶ κλπ. ἐν ᾧ προστίθεται τὸ ἐπὶ λίθου ἑλλείπον ἄρθρον τῷ. Παρανέγνωσαν δ' ὅμως ὅτε Delacoulonche Memoire sur le bereeau etc. ἀριθ. 10 καὶ ὁ Δήμιττας, διότι ἡ ὀρθὴ ἀνάγνωσις εἶναι, νομίζω, ἄνευ προσθήκης τινός: Φλαβία Προσδόχη Λάγωνι τῷ ἀνδρὶ. Προσδόχη νέον, ἀλλ' ὁμαλῶς ἐσχηματισμένον παρὰ τὴν λ. προσδοχή μιν. ὅπως καὶ ἡ λ. πρόσδεξις. Λάγων, ὄνομα κύριον ὄνομα ἀπαντᾷ παρὰ Μαρτιολίῳ (Pape). Πομπείους παρὰ Δήμ. I ἀρ. 335.

31.

Ἐν *Μαλαθριά* ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Τέγου Ζωγάνᾳ ἐπιτύμβιος λίθος, ἔχων ἀνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἐγγράρακτον δίωτον ἀγγεῖον. Ὑψ. 0.42· μῆκ. 0.38· πᾶχ. 0.06· γραμμ. ὕψ. 0.035.

ΖΩΣΙΜΟΣ
ΕΥΝΟΙΑΤΗ
ΔΙΑΓΥΝΕΚΙ
ΜΝΙΑΣΧΑΡΙΝ

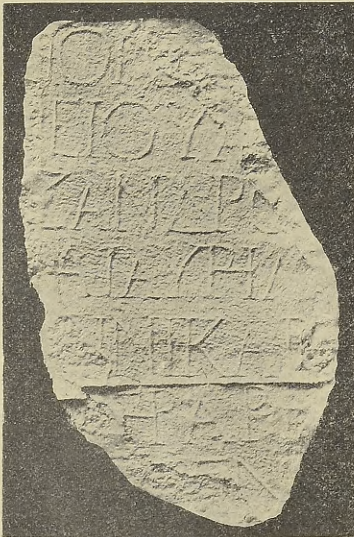
Ⲕ Ⲕ

Ζώσιμος
Εὐνοία τῆ ἰ-
δία γυν(αι)κί
μν(ε)ίας χάριν.

*Ἄλλη Εὐνοία ἐκ Μακεδονίας παρὰ Δήμητσα ἀρ. 395.

32.

Ἐν *Ἁγία Παρασκευῇ* παρὰ τὰ Καλύβια Καρίτσης, ἔνθα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1. ἐπιγραφὴ, ἐνφοδομημένον τεμάχιον ἐπιτυμβίου. Ὑψ. 0.39· μῆκ. 0.21· γράμματα 0.044-0.042.

Εἰκ. 13 = Ἐπιγρ. 32.

ιον — —
ειου Ἄ[λέ
ξανδρο]ν
κ[α]ὶ Αὐρηλ[ια-
νήν] Νίκαρ[χος] ὁ
πα[τήρ] ἀρε[τῆς]
ἔνεκ[εν] —

33.

Ἐν *Καρίτση* ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀθ. Καραβασίλῃ ἐντετειχιωμένον τεμάχιον ἐπιτυμβίου ὕψ. 0.63· μῆκ. 0.32· πᾶχ. 0.135· γραμμ. ὕψ. 0.032-0.035.

ΔΙΔΥΝ
ΘΕΟΝ
ΕΤΩΤΩ
ΔΡΙΚΕ
ΤΗΖ
ΕΛΜΝ
ΜΙΕΧ
ΡΙΝ

Διδύμη
Θεομ[νή]-
στω τῷ [ἀν-
δρὶ κ' ἐ[αυ-
τῇ] ζ[ῶ]
σα μν[ή]-
μης χ[ά]-
ριν.

*Ὄνομα γυναικὸς ἀπὸ τοῦ δίδυμος εἶναι παραδεδομένον (πρβ. Ραρε) τὸ Διδύμη μόνον, τοῦτο δὲ καὶ ὑπῆρχεν ἐν τῷ λίθῳ πιθανώτατα.

34.

Αὐτόθι ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἐνφροδομημένον τεμάχιον ἐπιτυμβίου· μῆκ. 0.31· ὕψ. 0.715· πᾶχ. 0.15· γραμμ. ὕψ. 0.032.

ΙCΙΑ ς ΖΩ	Ἄφροδ;]ισία ς Ζω-
Τ·ΛΙΚΙΝΙ	σμήη;] Τ(ιφ) Λικινί-
ΙΛΙΠ ς	φ Φ]λίπ ς
ΤΩΔΝ	πφ] τφ άν-
ςΛΙΑΥ	δρι] καὶ αὐ-
ΝΙΑC	τῇ μ ν(ε)ίας
ΙΝ ς	χάρ]ιν.

35.

Αὐτόθι ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἐντετειχισμένον ἐν κλίμακι ἐπιτύμβιον ὕψ. 1.17· μῆκ. 0.44· πᾶχ. 0.13· γραμμ. ὕψ. 0.03-0.035.

ΟΥΛΠΙΑΑΦ	Οὐλπία Ἄφ-
ΦΟΥΤΩ ΙΔΙ	φου τφ ἰδι-
ΩΑΠΕΛΕΥΘΕ	φ ἀπελευθέ-
ΡΩΜΝΗΜΗC	ρφ μνήμηc
ΧΑΡΙΝ	χάριν. ς

Ἄφρου ὄνομα ξένον τοῦ δούλου τῆς Οὐλπίας. Γνωστὰ τὸ Ἄφρη, Ἄφρία (Ἀφρία), Ἄφ(π)φιανός, Ἄφφιάς, κ.τ. πρβ. Ἄφρα πόλις παρθική, Ἀπ(φ)φαδάνα πόλις Μεσοποταμίας, Ἀφάνα νῆσος Περσικοῦ κόλπου κλπ. (Pape). Πρόκειται ἄρα περὶ Ἀσιατικοῦ ἢ Μικρασιατικοῦ ὀνόματος ἰκανῶς διαδεδομένης ῥίζης Kretschmer Einleitung Gr. Spr. 346. Nachmanson ἐνθ' ἄν. 78. Ὁ Bechtel Att. Frauenn. 66 ἐρμηνεύει ἄλλως τὸ ὄνομα γυναικὸς Ἄφριον ὀρμώμενος ἐκ τοῦ κειμένου παρὰ Bekker Anecd. 441,11 ἀπρὰ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς ὑποκόρισμα καὶ Ἀθηναίφ 569a. Τὸ ὄνομα τοῦτο κείμενον ἄλιτον ἐν τῇ ἐπιγραφῇ, εὐρίσκεται μετ' ἐκτεταμένου τύπου ἐν ὀνομαστικῇ Ἄφρουτος παρὰ Kieseritzky-Watzinger Grabreliefs aus Südrussland Texts. 48 ἀρ. 272 Ἄριστείδης καὶ Παντόνεικος, Ἄφρουτος καὶ Λαυδίκη μητρὸς μνήμης χάριν· πρβ. σ. 103 ἀρ. 591 Χαρίξενη Ἄφρου|χαίρε.

36.

Αὐτόθι ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἐντετειχισμένον τεμάχιον μῆκ. 0.155· ὕψ. 0.31· πᾶχ. 0.125· γραμμάτων ὕψ. 0.035.

ΟΛΟ	1 —] ολο [—
ΟCΔΝ	—]δς άν [δὲ ἀνοίξας]
ΡΟΝΟΤ	— ἔτε]ρον θή[ση — — ἦ
ΝΗCΗΔ	μετακί νήση μ[ου τοὺς ἔρους δώσει τφ]
ΦΙCΚΩ	5 ἱερωτάτφ] φίσκφ[— — δηγάρια]
ΔΙCΧΕΙ	μύρια καί] δισχ<ε>ί[λια — — —
Κ	κ

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην τῶν ἐπιγραφῶν, αἵτινες ἐπὶ πολυτελῶν ἐπὶ τὸ πλεῖ-

στον ἐπιτυμβίων μνημείων τῶν μεταγενεστέρων χρόνων ἰδρυμένα, ἀπαγορεύουσι τὴν παράνομον χοῆ-
σιν ἢ ἄλλην βλάβην τοῦ τάφου ἐπὶ μεγάλῳ ποσότητι καταβλητέῳ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, τὸν ἱερώτατον φίσκον (Larfeld GE 451, εἰς οὗ τὴν βιβλιογραφίαν προσθετός καὶ ὁ Arkwright
Journal of Hell. St. 1911. 269-75). Διὰ τὰς συμπληρώσεις πρβ. IG III² 1429-1432. 1423 24. Dit-
tenb. Syll. 891: Ἡ ἀκριβὴς περὶ τῶν ὄρων λέξις εἶναι τὸ μετατιθέναι διὰ τοῦτο δὲ ἐν τῷ 4^ῳ
στ. ἀντὶ τοῦ: μετακ[ι]νήση μ[ο]υ τοὺς ὄρους, ὅπερ δὲν εἶναι ἀδύνατον, θὰ ἡδύνατο νὰ συμπληρωθῇ
μετακ[ι]νήση μ[ο]υ τὴν σορόν, περὶ οὗ πρβ. προχείρως ἐπιγραφὴν Θεσσαλονίκης Δήμιτσ. 401=CIG
1973 ἢ μετακινήση μου τι πρβ. IG III, 2, 1417.

Τὸ δημόσιον καλεῖται ὑπὸ τῶν ῥωμαιοκρατουμένων Ἑλλήνων φίσκος, ταμεῖον, ἱερώτατος
φ., ἱερώτατον ταμ. Τὸ δὲ κυριακὸν ταμεῖον, ὅπερ ἀπαντᾷ ἐν ἐπιγραφῇ τῆς Θεσσαλονίκης (Δή-
μιτσ. Μακεδ. I. 479 ἀρ. 447) εἶναι ὁ ἄλλως καλούμενος κυριακὸς φίσκος ἢ κυριακὸς λόγος ἦτοι
τὸ αὐτοκρατορικὸν ταμεῖον ἢ ὅπως ἀναλειμμένως ἀπαντᾷ ἐν ἐπιγραφῇ τῆς Ἀφροδισιάδος CIG II
2830: ταμεῖον τοῦ *κυρίου* αὐτοκράτορος Καίσαρος (Wilcken Griech. Ostraka I 645. Hir-
schfeld Die kaiserl. Verwaltungsbeamten² 350. Pauly² RE VI 2396 Rostowzew). Ἀντὶ τοῦ
φίσκου ἔχομεν ἐν ἐπιγραφαῖς καὶ τὴν φρ. δώσει τῇ πόλει, ἐκ Θεσσαλονίκης δὲ ἔχομεν τὸ παρά-
δειγμα ἀποζημιώσεως τῶν κληρονόμων, δώσει τοῖς ἑμοῖς κληρονόμοις (Delacoulonche Memoire
sur le berceau de la puissance Macédonienne ἀρ. 111=Δήμιτσα Μακεδ. I 464 ἀρ. 412).

37-38.

Αὐτόθι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἄθαν. Καραβασιλῆ τεμάχια ἐπιτυμβίων ἐντετευχισμένα μετ' ἐκκεκο-
λαμμένων ἐπιγραφῶν.

37. Ὑψ. 1.62· μῆκ. 0.32· πᾶχ. 0.25· γραμμ. ὕψ. 0.03·

Μ . Δ
Α Ρ Τ Ε
— — — —
— — — —

Μ . δ
Ἄρτε[—

Μ Ν Ι
Χ Α
ξ

μν(ε)ί[ας
χά[ρην.

38. Ὑψ. 1.05· μῆκ. 0.50· πᾶχ. 0.17· γραμμ. ὕψ. 0.03.

ΜΝΕΙΔΑΧΑ
ΡΙΝ

μνείας χά-
ρην

39.

Αὐτόθι ἐν τῇ Συλλογῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Ἀναστ. Πατρῆ παραληφθέντα δύο τεμάχια ἐπιτυμ-
βίου. α) Ὑψ. 0.20· μῆκ. 0.50· πᾶχ. 0.15· γραμμ. ὕψ. 0.058. Ἐν στ. 2 τὸ Τ καὶ τὸ Ε ἦνωμένα.

ΟΥ Β
ΟΓΤΕ^{ΜΙ}

—]ου
—]ος τεμ

β) Ὑψ. 0.22· μῆκ. 0.37· πᾶχ. 0.15 (γραμμ. Α ὕψ. 0.045).

ΑΔΗ<

—]ἀδης

40.

Ἐν *Κατερίνῃ* ἐκ Καρίστis προσερχόμενα ἔχουσι συγκεντρωθῆ ἀρχαία τινα ἐν τῷ Διοικητήρῳ
καὶ τῷ κήφῳ αὐτοῦ.

Ἐπιτύμβιον ἀποκεκρουμένον ἄνω καὶ κάτω, ἀπεσχισμένον δὲ κατὰ πάχος ὕψ. 1.29· μῆκ. 0.49· πᾶχ. 0.16· γραμμ. ὕψ. 0.022. Μεταξὺ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου στίχου τέθριππον μεθ' ἠνιόχου μαστίζοντος, τρέχον πρὸς ἄριστέρα.

ΙΟΥΛΙΑΣΚΟΥΔΑΓ
 ΝΕΙΚΩΝΙΤΩΠΑΠΑ
 (τέθριππον)
 ΜΝΕΙΑΣΧΑΡΙΝ

Ἰουλία Σεκούδα Γα(τφ)
 Ν(ε)ίκωνι τφ Πάπ(π)φ
 μνείας χάριν.

Εἰκ. 14. Ἐπιτύμβιον Γ. Νίκωνος (ἀριθ. 40).

Ὡς πρὸς τὸν τύπον Σεκούδα σημειῶ ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ η ἐν Λατ. ἐπιγραφαῖς πρὸ τοῦ f, τῶν ὀδοντικῶν καὶ τῶν οὐρανικῶν δὲν εἶναι ἀσυνήθης, μάλιστα δὲ ἐν δημόδει λόγῳ, ἐξ οὗ ἡ ἐπίδρασις καὶ ἐνταῦθα. (Πρβ. Fr. Stolz Histor. Grammatik der lat. Sprache I. 244).

41.

Αὐτόθι τεμάχιον ἐπιτυμβίου βάρθρον ὕψ. 0.94· μῆκ. 0.32· πᾶχ. 0.23· γραμμ. ὕψ. 0.037. Διακρίνονται γραμμαὶ ὀδηγοὶ τῆς εὐθείας χαραξέως τῶν στίχων, ἡ δὲ γραφή ἐπιμεμελημένη. Κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἐγγράρακτον φύλλον μετὰ ἐλίκων. Συμπλέγματα γραμμάτων.

Ι Π Ο
 Η Κ Α Ι
 Ε Π Η Σ
 Ε Υ Π Ρ Ε Π Ε Ι
 Τ Ρ Ι Μ Ε Ι
 Χ Α Ρ Ι Ν

«ὀνόματα»]ιπο
 «θυγατρὸς»]η καὶ
 «X» Εὐπρ]έπης
 «ὄνομα»] Εὐπρέπει
 τφ π|ατρι μνεί-
 ας] χάριν.

Τὸ ὄνομα, καὶ ἄλλως γνωστόν, τονιστέον Εὐπρέπης ὀρθῶς πρβ. Εὐτύχης κἀ. Ἄλλος ὁμώνυμος Μακεδὼν παρὰ Λήμιτσ. Μακεδ. I. 78 ἀρ. 82.

42.

Αὐτόθι ἀπεσχισμένον κατὰ πάχος ἐπιτύμβιον βάρθρον φέρον ἄνω ἀετωμάτιον χθαμαλόν. Ὑψ. 1.23· μῆκ. 0.41· πᾶχ. 0.20· γραμμ. ὕψ. ἄτακτον 0.05-0.025.

ΕΝΘΑΔΕ
ΚΕΙΤΑΙΑΡ
ΜΟΔΙΟΣΟΜ
ΓΑΘΟΣΚΑΙ
ΕΥΝΟΥΣΙΠ
ΠΟΝΕΙΚΩ
ΤΩΦΙΛΩ
ΑΥΤΟΥ

Ἐνθάδε
κεῖται Ἄρ-
μόδιος ὁ ἀ-
γαθὸς καὶ
εὐνοὺς Ἰπ-
πὸν(ε)ίκω
τῷ φίλῳ
αὐτοῦ.

43.

Αὐτόθι τεμάχιον ἐπιτυμβίου βάρου. Ὑψ. 112· μῆκ. 0.45· πᾶχ. 0.09· γραμμ. ὕψ. 0.035.

ΑΥΙΑΕΥΡΥΔΙ
ΚΗΛΥΙΑΝΩ
ΟΠΙΜΙΑΝΩ
ΤΩΥΩ
ΜΝΕΙΑΣ ΧΑ-
ΡΙΝ

Αἰία Εὐρυδί-
κη Αἰδιανῶ
Ὀπιμανῶ
τῷ υ(ί)ῳ
μνείας χά-
ριν.

Νέα φαίνονται τὰ ὀνόματα Αἰία (= Ἀουία=Avia) καὶ Αἰδιανός=Avianus· ἄλλως γνωστὸν τὸ Λατινικὸν ὄνομα Avienus (R. Festus Avienus).

44.

Αὐτόθι ἐπιτύμβιον βάρου ἀποκεκρουμένον. Ὑψ. 0.85· μῆκ. 0.485· πᾶχ. 0.17· γραμμ. ὕψος ἄτακτον 0.025-0.035.

ΕΡΩΣΚΑΙΡΩ
ΜΗΕΑΥΤΩΝ
ΜΝΕΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ

Ἐρως καὶ Ῥώ-
μη ἐαυτῶν
μνείας
χάριν.

Ὁ Leake Trav. North. Greece III ἀρ. 155 δημοσιεύει ἐπιγραφὴν ἐκ Μαλαθριάς (νῦν μὴ εὐρισκομένη): Ἐρως καὶ Ῥώ[μη] | Θερινῆ [τῷ ἰδίῳ] | πατρί. (Δήμιτσας, Μακεδονία I 139 ἀρ. 163). Ὁ Δήμιτσας αὐτ.148 ἀρ. 182 (πρβ. Παργασὸν 1883,185) καταγορίζει καὶ τρίτην ἐκ Μαλαθριάς ἐπιγραφὴν τοῦ αὐτοῦ ζεύγους: Ἐρως καὶ Ῥώμη Θερινῆ (γρ. Θερινῆ) | τῆ ἰδία θυγατρὶ μνείας χάριν | ἐτῶν Α ΠΙ. Θερινῆ καὶ ἀρσ. Θερίνος (κατ' ἄλλους καὶ Θέρινος) εἶναι καὶ ἄλλοθεν γνωστά (πρβ. Pape), ἐσχηματίσθησαν δὲ παρὰ τὸ θέρος, ὅπως ἐσχηματίσθησαν τὸ Ἐαρῖνος παρὰ τὸ ἔαρ (ἀλλαχῶς τε καὶ ἐν ἐπιγραφῇ ἐκ Πύδνης, Δήμιτσ. Μακεδ. I 131 ἀρ. 160) καὶ Χεῖμων παρὰ τὸ χειμῶνα καὶ Ὀπωρίνος καὶ θηλ. Ὀπώρα παρὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους ὀπώραν. Τὸ Θερινῆς ἴσως παρὰ τὸ ὄνομα θρακικῆς πόλεως Θέρινης, τῆς ὁποίας ἐθνικὸν κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον τὸ

Θερναῖος, ἢ ἐγένετο ἐκ τοῦ Θερίνος Θερνίνιτης - Θερνίτης, ἐκτός ἐὰν εἰκασθῇ τι *θέρνη (=θέρμη) ἐξ οὗ Θερνίτης ὡς θέρσος - Θερσίτης κτ., ὅπερ δὲν φαίνεται ἀδύνατον.

45.

Αὐτόθι ἐπιτύμβιον βάθρον ἔχον ἐν τῷ μέσῳ ἐφθαρμένον ἀναγλυφον ὀρθῆς κόρης ἀνωπῆς, ἰσταμένης ἐπὶ ἐξέχοντος ἀγκῶνος, φερούσης δὲ χιτῶνα μακρὸν καὶ ἀνεχούσης διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς σκευῶς τι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἄνωθεν καὶ ἑκατέρωθεν τοῦ ἀναγλύφου ἡ ἐπιγραφή. Ἐπὶ τοῦ κατεστραμμένου ἀετωματίου ἄνω κισσὸς καὶ κόρυμβοι. Ὑψ. 0.84· μῆκ. 0.36· πᾶχ. 0.28· γραμμ. ὕψ. 0.03.

ΠΑΡΔΑΛΙΣ		Πάρδαλις
ΑΓΑ	ΘΟ	Ἄγα — θο
ΚΛ	ΕΛ	κλ — ἐλ
ΤΗ	ΘΥ	τῆ — θυ
ΓΛΤ	ΡΙΜ	γατ — ρι μ-
ΝΙ	ΑC	ν(ε)ι — ας
ΧΑ	ΡΙΝ	χά — ριν.

Πάρδαλις φαίνεται νέον. Ἄπαντᾷ ἤδη Πάρδαλος καὶ Παρδάλιος. *Pardaliscia* θεράπαινα παρὰ Πλάτω Cas. 631. 680 κἀ. *Bechtel AFrauenm.* 92.

46.

Ἐν *Σκάλα Κατερίνης* παρὰ τὴν ἀποβάθραν ἐκ Δίου, κατὰ βεβαίωσιν τῶν ἐπιχωρίων, μετακομισθὲν ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἵνα ἀποσταλῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐπιτύμβιον μέγα, ἀποκεκρουμένον μόνον κάτω ἀριστερά. Φέρει ἐν ἐγκοίλῳ ἐδάφει ἀναγλυφον παράστασιν ἀνδρὸς ἀνακλιμένου ἐπὶ κλίνης ἀνωποῦ καὶ δεξιὰ γυναικὸς καθημένης ἐν θώκῳ ἠωμαϊκῷ, περιλύπως δὲ στηριζούσης τὸν πώγωνα διὰ τῆς δεξιᾶς, ἣς τὸν ἀγκῶνα ἀνέχει ἡ ἀριστερά. Ἐμπροσθεν τῆς κλίνης τρίπους τράπεζα. Κάτωθεν τοῦ ἀναγλύφου ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου ἐδάφους ἡ ἐπιγραφή. Ὑψ. 1.50· μῆκ. 0.49· πᾶχ. 0.33· γραμμᾶτων ὕψ. 0.024.

ΣΕΡΒΕΙΛΙΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΧΗ ΠΑΥΛΑ
 ΗΓΛΥΚΥΤΑ ΗΘΥΓΑΤΡΙ ΕΚ ΤΩΚΟΙ
 ΝΩΝ ΚΟΤΩΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ ΖΗ
 ΛΑΧΗ ΕΜΝΩΚΑΙΑ ΜΕΜΠΙ ΤΩ

Σερβ(ε)λίος καὶ Κυρίχη Παύλα
 τῆ γλυκυτάτῃ θυγατρὶ ἐκ τῶν κοι-
 νῶν κόπων μνείας χάριν ζη-
 σάσῃ σεμνῶς καὶ ἀμέμπτως.

Τὸ ὄνομα Κυρίχη νέον. Ἡ φράσις ἐκ τῶν κοινῶν κόπων προβ. *CIG* 1977 Θεσσαλονίκης καὶ *CIG* 1958=Kaibel *EG* 523 ἄλλως: ἐκ (τῶν) κοινῶν καμάτων ἢ ἐκ (τῶν) κοινῶν πόνων εἶναι συνήθης ἐν ἐπιτυμβίοις.

47.

Ἐν τῷ μονυδρίῳ Ζωοδόχῳ Πηγῇ ἡμίωρον ἀπέχοντι πρὸς Νότον τῆς Βρομερῆς παρὰ τὴν Σκάλαν Κατερίνης ὑπάρχει ἐπιτύμβιον βάθρον μετ' ἐφθαρμένου ἀναγλύφου ἀετωματίου ἄνω, οὗ τὴν γνῶσιν ὀφείλω τῷ Ξενοφ. Ἴω. Κωνσταντινίδῃ. Εὐρέθη, ὡς λέγεται, πρὸ τινων ἐτῶν ἐν τῷ παρακειμένῳ ἀγρῷ τῆς μονῆς καὶ χρησιμεύει νῦν ἐν τῇ ἀλλῇ ὡς τράπεζα πρὸς εὐλογίαν τοῦ ὑψώματος κατὰ τὰς πανηγύρεις καὶ ἄλλας ἑορτάς. Ὑψ. 0.98· πλ. μέσον 0.37· πᾶχ. 0.225· γραμμ. ὕψ. 0.034-0.035.

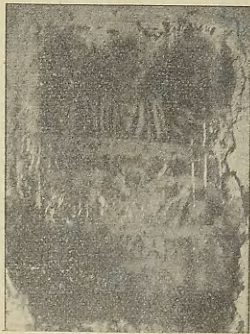
ΚΟΡΝΗΛΙΟΣΝ
ΚΟΛΑΟΣ
ΚΑΙΚΟΡΝΗΛΙ
ΔΣΕΜΝΗΑ
ΦΡΟΔΕΙΤΗ
ΤΗΘ.ΕΠΤΗ
ΜΝΕΙΑΣΧΑΡΙΝ

Κορνήλιος Ν[ι]-
κόλαος
καὶ Κορνηλί-
α Σέμνη Ἄ-
φροδ(ε)ίτη
τῆ θ[ρ]επτῆ
μνείας χάριν.

* Ἄλλη Σέμνη ἐκ Δίου παρὰ Δήμισα Μακεδ. I ἀρ. 169.

48.

* Ἐν χωρίῳ **Κολοκοῦρι** καὶ ἐν τῷ μεσημβρινῷ προαυλίῳ τῆς ἐκκλησίας Ἁγίου Ἀθανασίου ὑπάρχει ἐντετυχιτισμένον ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον διηρημένον εἰς τρεῖς ἐπαλλήλους ζώνας, ὧν ἐν τῇ πρώτῃ δύο προτομαὶ ἀνδρῶν καὶ μία γυναικός, ἐν τῇ δευτέρᾳ δύο ἀντιμέτωπα ζῶα μυκηθίζοντα ἄλληλα, τράγος(;) καὶ λύκος καὶ ἐν τῇ τρίτῃ ἐπιγραφή. Ὑστέρων ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ὑψ. 0.76· μῆκ. 0.57 πᾶχ. ἀθέατον γραμμ. ὕψ. 0.025-0.03.

Εἰκ. 15 ἀρ. 48. Ἐπιτύμβιον Λυκιδίωνος.

* Ἄμυκος καὶ Κράτησις Ρ.
— λίθῳ Λυκιδίωνι μνή-
μης χάριν.

Κράτησις νέον κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ Κρατησίκλεια κτ. Τὸ πρῶτον ὄνομα τοῦ Λυκιδίωνος δὲν εἶναι σαφές, διότι καὶ τὸ πρῶτον γράμμα δὲν εἶναι μετὰ πάσης ἀσφαλείας Ρ, ὅτε θὰ ἠδύνατο τις νὰ συμπληρώσῃ Ρουτιλίῳ. Ὁ ἐν τῇ δευτέρᾳ ζώνῃ τῶν ἀναγλύφων παριστάμενος λύκος εἶναι πάντως signe parlant τοῦ Λυκιδίωνος, αὐτὸ δὲ τὸ ὄνομα Λυκιδίων εἶναι νέον παρὰ τὰ ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίξεως γνωστὰ Λυκιάδης, Λυκίδας (-ης), Λυκίνος, Λύκι-κτ. Ὁ λίθος ἄδηλον ἐκ τίνος ἀρχαίου τόπου μετεκομίσθη ἔνθα νῦν εὑρίσκεται. Τὸ χωρίον Κολοκοῦρι ἀπέχει τῆς Κατερίνης 1/2 ὥραν περίπου πρὸς ΝΔ.

49.

* Ἐν **Καρίτση** ἐν τῇ Συλλογῇ παρὰ τοῦ Ἁθαν. Πιτσιάβα παραληφθὲν καὶ ἐκ τοῦ Κάστρου, τοῦ ἀρχαίου Δίου, προσερχόμενον ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον Ῥωμαῖου στρατιώτου μετ' ἐπιγραφῆς, οὐχὶ ἀκέραιον, ἐλλείποντος ἱκανοῦ μέρους ἐξ ἀριστερῶν. Παρίσταται ἐν τῷ ἀναγλύφῳ ἵππος, ἱστάμενος κατ' ἀριστερὸν κρόταφον, μετ' ἐπιπίου, ὅπισθεν δὲ αὐτοῦ ἀντωπὸς ἀνὴρ μέλλον νὰ κινηθῆ πρὸς ἀριστερά, φέρον δὲ βραχὺν χιτῶνα ἐξωσμένον καὶ ὑπὲρ αὐτὸν χλαμύδα, ἣν οὐγκρατεῖ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν πρὸ τοῦ στήθους. Ἄνωθεν καὶ δεξιὰ στέφανοι, ἀσπίς, κράνος, κνημίδες, δόρυ, διάσημα στρατιωτικά, ὄφεις.

Μῆκος 0.74· ὕψ. 0.46· πᾶχ. 0.115· γραμμάτων τρία ὕψη 0.038· 0.025· 0.016.

Εἰκ. 16 ἀριθ. 49. Ἐπιτύμβιον Πικηροῦ Ῥωμαίου.

- 1 - - Piceno-Sig(nifero) Coh(ortis) V (= quintae) Pr(incipis ἢ aetoriae)
aedil(i)
duovir(o)
Ε
- 5 - - - - -]veos. per
- - - - -]ios. mul-
- - - - -]ior. quam
- - - - -]vixi.
- - - - -]debet vita
- 10 - - - - -]nt aliqui
- - - - -]opto ne
- - - - -]us nostris
- - - - -]te poena
- 14 - - - - - viator perlecto] titulo vade.

Εικ. 17 = ἐπιγρ. 49.

Τὸ ἐπιτύμβιον τοῦ ἀγνώστου σημαιοφόρου τῆς πέμπτης σείρας ἢ λόγου τοῦ Στρατηγείου διαφεύγει εἰς τρία μέρη α') εἰς τὸ περιλαμβανόν τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθανόντος καὶ τὴν μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συντελεσθεῖσαν πολιτικὴν αὐτοῦ σταδιοδρομίαν (cursus honorum) στ. 1-4 . β') εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ δράσεως ἀπὸ στ. 5-8 {καὶ γ') εἰς ἔμμετρον τοῦ ἀποθανόντος ἐν ἐπιγράμματι ἐξήμνησιν ἀπὸ στ. 9-13. Ὁ 14^{ος} στ. δὲν φαίνεται ἔμμετρος (titulō).

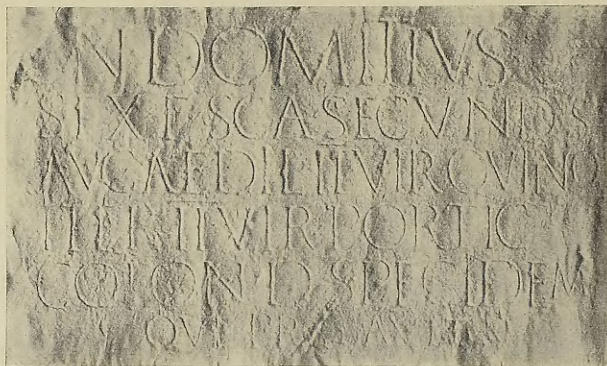
Ἐν τῷ cursus honorum φαίνεται ὅτι τηρεῖται ἡ ἀνιούσα τάξις τῶν ἀξιωματῶν τῶν εἰς τὴν τρίτην παρὰ τὴν συγκλητικὴν καὶ τὴν ἱππάδα τάξιν ἀνηκόντων Cagnat Cours d'Epigraphie Latine⁴ 87. 132 κέ. Ἐν στ. 3 ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ σφραγισμένης γραμμῆς φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ συμπληρωθῇ I]I vir(o), πρόκειται δὲ πάντως ἢ περὶ τῆς δικαιοδοτικῆς δυνάμεως, duumviratus iure dicundo, ἣτις περιλαμβάνεται εἰς τὰ ἀξιώματα τοῦ ὑπαλληλικοῦ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις κλάδου (Cagnat EL⁴ 150. Liebenam Städteverwaltung im röm. Kaiserreiche 256) ἢ περὶ τῆς πεντετηρικῆς δυνάμεως, duumviratus quinquennalis, (duumviri quinquennales ἢ καὶ ἀπλῶς quinquennales), ἣτοι περὶ τῶν καθ' ἕναστον πέμπτον ἔτος διεξαγόντων τὴν τήρησιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχόντων (Liebenam Städteverwaltung 257).

Ὁ ἐν στ. 2 ἀπαντῶν aedilis ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐπίσης ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τὴν δευτέραν θέσιν ἐν τῇ τάξει τῶν ἀρχόντων κατέχοντα ἀγορανόμον, οὗ ἢ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ δικαιοδοσία ἦτο εὐρυτάτη: Liebenam 263. Καὶ ἐκ τούτου δὲ εἶναι φανερόν ὅτι ἢ ἐν τῷ λίθῳ ἀναγραφῆ τῆς δημοσίας σταδιοδρομίας τοῦ Πικρινοῦ Ῥωμαῖον εἶναι προοδευτικὴ, γνωστοῦ ὄντος ὅτι οἱ duumviri ἢ duoviri ἦσαν οἱ ἀνώτατοι ἐν τῇ ἐπαρχιακῇ ἱεραρχίᾳ ἄρχοντες ἀντιστοιχοῦντες πρὸς τοὺς ἐν Ῥώμῃ ὑπάτους.

50.

Ἐν Καρίῳ ἐν τῇ Συλλογῇ παρὰ τῆς χήρας Δημ. Κουτρούπα ληφθεὶς λίθος ἐνεπίγραφος ἀναθηματικός. Ὑψ. 0.38· μῆκ. 0.615· πλάχ. 0.08. γραμμ. ὕψ. 1=0.06, στ. 2·5=0.045, στ. 6=0.035.

Ὁ ἀναθηματικὸς ἢ κτιτορικὸς λίθος, ἐν ἐπιμελετημένῃ γραφῇ ἔξευρασμένος, ἦτο πάντως ἀνιδρυμένος ἐν τῇ στοῦ, ἣν ὁ Γναῖος Δομίτιος Σεκοῦνδος κατὰ τὴν ἐν Δίῳ ἀρχὴν αὐτοῦ, ἰδίας δαπά-

Εἰκ. 18 = ἐπιγρ. 50. Γν. Δομίτιον Σεκοῦνδου.

- 1 Gn(aeus) Domitius
Sex(ti) f(ilius) . Sca(ptia tribu). Secundus.
Aug(ur). Aedilis. II vir quinq(uennalis).
iter II vir. Portic(um)
- 5 Colon(iae) D(iensi) s(ua) p(ecunia) f(aciundum) c(uravit) idem-
que probavit.

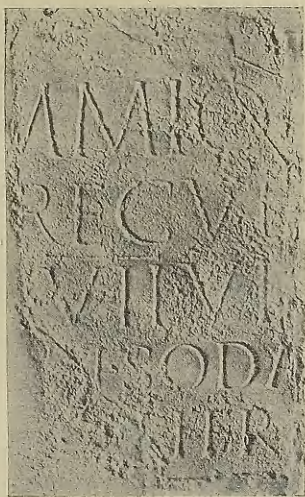
ναι ἀνήγειρε καὶ «ἐνέκρινε» διὰ τὴν Colonia Diensem, ἣν συνεπλήρωσα ἐν τῷ 5^ῳ στίχῳ. Ἡ Colonia Diensis ἀνήκει εἰς τὴν Παλατίνην φυλὴν, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν εἰς τὴν ἐν Δίῳ οἰκογένειαν τῶν Μεστρίων ἀναφερομένων δύο λατινικῶν ἐπιγραφῶν, ἃς ἐδημοσίευσε πρῶτος ὁ Heuzey-Daumet Miss. de Macédoine ἀρ. 10 καὶ 111. Ἀντὶ τοῦ Diensi θὰ ἠδύνατό τις νὰ γράψῃ d(e) sua pecunia κλπ., ἀλλ' εἶναι ἀπίθανον ὅτι ἡ λ. Colon(iae) θὰ ἔκειτο μόνη ἄνευ προσδιορισμοῦ, εἰ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀδύνατον. Ἡ Ῥωμαϊκὴ ἀποικία Δίῳ ἀναγράφεται ἐπὶ νομισμάτων τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων ὡς Colonia Iulia Diensis COL IVL AVG(usta) Diensis (Head-Σβορώνου Ἱστορ. Νομισμ. Α 310. Head HN² 243. Pauly² RE IV, 549 ἀρ. 242), ἦτο δὲ provincia senatoria, ὡς διδάσκουσιν οἱ Πανδέκται 50, 15, 8, ἦτοι ἀποικία ἐπὶ τὴν διοίκησιν τῆς ὁποίας ἀπετέλλετο συγκλητικὸς (Schulzen ἐν De Ruggiero Dizionario epigrafico di antichità Romane II, 1 σ. 443).

Ὁ Γν. Δομίτιος Σεκοῦνδος ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Δομίτιων κατ' ἀρχὰς Πληβείων, εἶτα δὲ ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου καταστάντων πατρικίων (Pauly² RE V 1313). Οἱ duoviri quinquennales, οἱ πεντετηρικοὶ ἢ διὰ πέντε ἐτῶν ἀρχοντες, εἶναι οἱ καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ ἐπιγραφῇ ἀπαντώντες.

Περὶ τῶν Augurum καὶ τῆς ἐν ἀναγραφαῖς τίτλων πολιτικῶν καὶ ἱερατικῶν προτάξεως τῶν ἱερατικῶν προβ. τὰ εἰς τὴν ἐπομένην ἐπιγραφὴν λεγόμενα.

51.

Ἐν τῇ παρὰ τὴν Καρίτσαν ἐκκλησίᾳ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἐνφοδομημένος λίθος ἐνεπίγραφος· ὕψ. 0.36' μῆκ. 0.21' παγ. 0.14' ὕψ. γραμμ. στ. 1-3=0.045, στ. 4-5=0.035.

Εἰκ. 19—ἐπιγρ. 51. Ὑπὸρ Μερμίου Ῥήγλου.

P(aulo) Me]mmio
P(ubli) f(ilio) — (tribu)] Regul[o
— —]VII. vi[r(o) eru-
lon]i . Soda[li Au-
gusta]li Fr(atr)i [Arvali

Ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἀπαντῶν P. Memmius Regulus εἶναι ἀσφαλῶς ὁ αὐτὸς τῶ και ἄλλως γνωστῶ Μερμίου Ῥήγλου, ὅστις ἀναφέρεται ἐν πολλαῖς Ἑλληνικαῖς τε και Λατινικαῖς ἐπιγραφαῖς ὑπὲρ αὐτοῦ γενομέναις, ἅτε χρηματίσας ἀντιστρατήγου διοικητοῦ τῆς Ἀχαΐας, Μακεδονίας και Μοισίας μετὰ τὸν ἐν ἔτει 35 μ. Χ. ἐπελθόντα θάνατον τοῦ Ποππαίου Σαβίνου, ὃν διεδέχθη. Περὶ τὸ 40 ἀναφαίνεται πάλιν ἐν Ἀχαΐᾳ. Μετὰ δὲ τὸ 47, ἐπὶ Κλαυδίου, καθίσταται ἀνθύπατος τῆς Ἀσίας. Ἀπέθανε τῶ 61. (Προβ. Prosopographia Imperii Romani II 364). Καὶ οἱ ἐν αὐτῇ δὲ ἀναγεγραμμένοι τίτλοι τοῦ Ῥήγλου τάσσοσιν αὐτὸν εἰς τοὺς ἐπιφανεῖς Ῥωμαίους. Διότι τὸ ἐν στ. 3 VII. vi-δφεῖλει ἀσφαλῶς νὰ συμπληρωθῇ VII vi[r(o) eruloni. Ἦσαν δὲ οἱ septemviri erulones οἱ τὰς εὐωχίας τοῖς θεοῖς παρασκευάζοντες ἄρχοντες και δύνανται, νομίζω, καθόλου νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰς ἐκ Μεσσηνίας και Λακωνίας ἡμῖν γνωστάς θοιναρμοστρίας, περὶ ὧν τελειοταῖον συνήγαγε παραδείγματα ὁ M. N. Tod ἐν JHSt 1912, 100. Τῶ 196 π. Χ. ἐξ ἀποσπάσεως ἀπὸ τοῦ collegium pontificum και πρὸς παρασκευὴν τοῦ erulare sacrificium τῶν ludii Romani και plebeji ἰδρυθέντες οἱ erulones ἀπετέλεσαν ἴδιον ἱερατικὸν ἀρχεῖον, περιλαμβάνον τὸ πρῶτον τρία, εἶτα ἐπτὰ και τέλος δέκα μέλη και κατὰ πάντα ἰσότιμον πρὸς τὰ ὑπόλοιπα τρία ἀνώτατα συστήματα τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱερωσύνης, ἥτοι τοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς οἰωνοσκοποὺς και τοὺς XV viros sacris faciundis. Ἐξηκολούθουν δὲ νὰ ὀνομάζονται septemviri και μετὰ τὴν αὔξησιν αὐτῶν εἰς δέκα. (Wissowa Religion und Kultus der Römer² 518).

Ἄλλὰ και οἱ ἄλλοι τίτλοι τοῦ Ῥήγλου sodali Augustali και fratri Arvali, ὧς συμπληρωῶ, εἶναι σημαντικοί. Οἱ sodales Augustales ἦσαν ἡ σύνοδος τῶν ἱερέων τοῦ θεοῦ Ἀυγούστου ἰδρυθεῖσα τῶ 14 μ. Χ. και κατὰ τάξιν ἐρχομένη εὐθὺς μετὰ τὰ μνημονευθέντα quattuor amplissima collegia, καθίστανται δὲ και Claudiales μετὰ τὴν ἀποθέωσιν τοῦ Κλαυδίου, ἀλλὰ και μετὰ τοῦτο ἐπικρατεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ βραχύτερος τίτλος (Wissowa RKR 484 565). Τὸ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ Δίου κενὸν ἴσως εὐνοεῖ τὸν βραχύτερον τίτλον soda[li Augusta]li. Τὸ ἐπόμενον λείψανον fr. συμπληροῦται, νομίζω, ὀρθῶς fr(atr)i [Arvali] ἥτοι ἀδελφῶ ἀρουάει κατὰ τὴν ἐν τῶ Ἑλλην. Ἀγκυρανοῦ Μνημείῳ 4,5 ἐ. μεταγραφὴν τῶν τίτλων τοῦ Ἀυγούστου. Καὶ ἡ δωδεκαμελής ἱερατικὴ ἀδελφότης τῶν Ἀρουαλίων εἶναι ἐν τῶν γνωστοτάτων παναρχαίων ἱερατικῶν ἰδρυμάτων καταπεσοῦν εἰς ἀφάνειαν ἐν τέλει τῆς ἐλευθέρως πολιτείας και ἐπανιδρυθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀυγούστου μετὰ τὸ 36 και τοῦ 21 π. Χ. (Wissowa αὐτ. 561).

Μετὰ τοὺς βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης θὰ ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ λίθου ἡ σειρά τῶν τίτλων τῆς πολιτικῆς σταδιοδρομίας τοῦ Ῥήγλου, καθ' ὅσον κατὰ κανόνα ἐγένετο διάκρισις τῆς πολιτικῆς και τῆς ἱερατικῆς σταδιοδρομίας ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς τοῦ cursus honorum, ὅπερ εἶναι λείψανον τῆς παναρχαίας ἐκδοχῆς τοῦ ἀσυμβιβάστου ἱερωσύνης και πολιτικῆς ἐξουσίας (Mommsen Röm. Staatsrecht I 544. Wissowa 480). Εἰς τοὺς Fratres Arvales κατελέχθη ὁ Ῥήγλος, ὡς ἤκασεν ὁ Henzen (Acta fratrum Arvalium' προβ. Prosop. Imp. Rom. αὐτόθι) μετὰ τὴν ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ Διοικήσεως ἐν Μακεδονίᾳ εἰς Ῥώμην ἐπάνοδον ἥτοι μετὰ τὸ 35 και τοῦ 40 περίπου. Ἡ ἐπιγραφὴ ἄρα τοῦ Δίου, ἂν ἡ εἰκασία τοῦ Henzen εἶναι ἀσφαλῆς, ἐγένετο ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς δευτέρας ἐν Ἀχαΐᾳ Διοικήσεως τοῦ Ῥήγλου ἥτοι οὐχὶ πολὺ μετὰ τὸ 40 μ. Χ.

52.

Ἐν Καρίτῃ ἐν τῇ συλλογῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Θεοδ. Πιτσιάβα ἐπιτύμβιος λίθος ὕψ. 1.07. μῆκ. 0.47. πᾶχ. 0.10· γραμμ. ὕψ. 0.04-0.045.

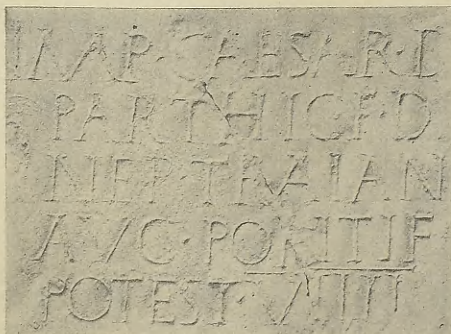
β δ μ β
 AVR·DION·
 SIO·VETER
 EX PE·XET
 AVRELI·III·L
 LAR·V·SETL·
 C·L·R·C·C·I·V·X
 B·H·D·F·B

D(is) M(anibus).
 Aur(elio) . Diony-
 sio . veter(ano)
 ex pe(ditata cohorte) aet(erna)
 Aurelii Hi-
 larius et Ly-
 caro coiux
 h(eredes) f(ecerunt).

Ἐν στ. 6/7 Lycaro· ὄνομα ἑλλην. Λυκαρὸ τῆς συζύγου τοῦ Ἰλάρου. Coiux=coniux, οὐ καὶ ἄλλα παραδείγματα ἐν ἐπιγρ. ὑπὸ τοῦ δημόδου λόγου ἐπηρεαζομένης π. χ. CILX 4763 = Bücheler (Carmina lat. Epigraphica) Anthol. Lat. II, 1, 448 κ. ἄ. Πρβ. τὰ ἀνωτέρω εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 40 ἐπιγραφὴν εἰρημένα.

53.

Ἐν Βροντούς, χωρίῳ ἀπέχοντι τῆς Καρίτης μίαν περίπου ὥραν πρὸς ΔΑΝ, καὶ ἐν τῇ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἀπεχούσῃ τοῦ χωρίου, ἐν γραφικωτάτῃ δὲ χαράδρᾳ τοῦ Ὀλύμπου κειμένη ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Τριάδος (τοῦ 1761) ἐν τῷ διαπέδῳ πρὸ τῆς Ὁραίας Πύλης ὑπάρχει φκοδομημένος λίθος ἐνεπίγραφος, ὅστις ἔχει πιθανώτατα μετακομισθῆ ἐκ Δίου. Ἐν τῷ χωρίῳ Βροντούς οὐδὲν ἄλλο ὑπάρχει ἀρχαῖον. Ὑψ. 0.30· μῆκ. 0.42· γραμμ. ὕψ. 0.035.

Εἰκ. 20 = ἐπιγρ. 53. Αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ.

- 1 Imp(erator). Caesar . d[ivi] Traiani
 Parthic(i). f(ilius). d[ivi] Nervae
 nep(os). Traian[us] Hadrianus
 Aug(ustus) Pontif(ex). [Max(imus). Tri-
 b(unicia
 5 potest(ate). VIII [- - -

Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι ἀναμνηστικὴ οἰκοδομίας τινὸς ἢ προέρχεται ἐκ λίθου τινὸς μιλιαρίου ἢ καὶ ἐκ στρατιωτικοῦ τινος διπλώματος κλπ. Cagnat ÉL 231. 244. 273. Ἐκ τοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ 2ου στ. σωζομένου μέρους Parthici filius εἶναι προφανὲς ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευόμενος αὐτοκράτωρ εἶναι ὁ καθ' ὑπόθεσιν υἱὸς τοῦ Τραιανοῦ, Παρθικοῦ ἀπὸ τοῦ

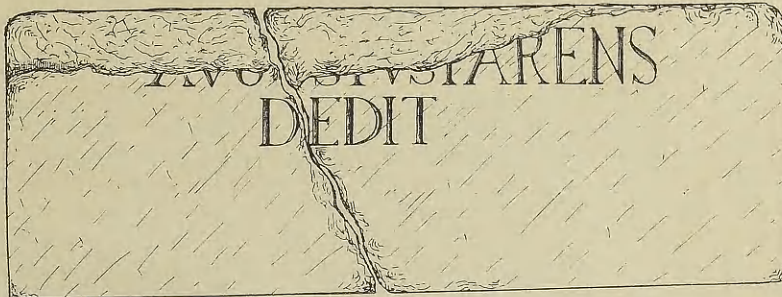
115 μ. Χ., Ἀδριανός, ὅστις διὰ τοῦ Τραιανοῦ ἐγένετο καὶ ἕγγονος τοῦ αὐτοκράτορος Νερούα. Πρβ.

W. Liebenam Fasti consulares imper. Romani 107. Χρονολογείται δὲ ἀκριβῶς ἡ ἐπιγραφή διὰ τοῦ ἐν στ. 5 ἀναφερομένου τῆς δημαρχικῆς ἐξουσίας ἀριθμοῦ VIII, διότι ὁ Ἄδριανὸς περιβλήθει τὴν tribuniciam potestatem ἅμα γενόμενος αὐτοκράτωρ (11 Αὐγούστου 117) εἰσῆλθεν εἰς τὴν δευτέραν αὐτῆς περίοδον τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους δηλ. καθ' ἣν ἡμέραν καὶ ἐπὶ τῆς παλαιᾶς δημαρχίας ἀνελάμβανον τὴν ἀρχὴν οἱ tribuni plebis, καὶ ἀνενοῦ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ταύτην, ὡς ἄλλως καὶ πάντες οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες, εἰ καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐνιαυσίως, οὕτως ὥστε παρατιθέμενος ὁ ἀριθμὸς εἰς τὴν φρ. tribunicia potestate δηλοῖ ἐν ταυτῷ καὶ τὸ ἔτος τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐνταῦθα ἄρα ἔνατον ἔτος τῆς δημαρχ. ἐξουσίας τοῦ Ἄδριανοῦ εἶναι τὸ 125 μ. Χ. Πρβ. Cagnat *ÉL* 190. Weber *Untersuch. z. Gesch. Hadrians* (1907) 50. Mommsen *Röm. Staatsrecht* II³ 801, 1. Liebenam αὐτόθι. De Ruggiero *DE* III 600 (Hadrianus) Περὶ τῆς ἐν διαφόροις περιόδοις ἰσχύσεως ἡμερομηνίας τῆς ἀναλήψεως τῆς δημαρχικῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων ἰδὲ καὶ Zell *Handbuch der röm. Epigraphik* 223 ἔ. Cagnat 160 ἔ. Θεμελιώδης δὲ παραμένει ἡ περὶ τοῦ πράγματος διάληψις τοῦ Eckhel *Doctr. num.* VIII 391-449.

54.

Ἐν *Κατερίνῃ* ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Διοικητηρίου, ἐκ Καρίτσης ἄλλοτε μετακομισθέντα ἔκεισε, δύο τεμαχία ὀρθογωνίου δόμου ἀρμότιοντα ἀλλήλοις, φέροντα δὲ λείψανα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς.

Μῆκ. ὀλίγον ἀμφοτέρων τῶν τεμαχίων 1.88· ὕψ. 0.73· πλάθ. 0.21 γραμμ. ὕψ. α'. σιχ. 0.14· β' στ. 0.12.

Εἰκ. 21 = ἐπιγρ. 54.

Aug[us]tus parens
dedit

Ἡ ἐπιγραφή δὲν εἶναι βεβαίως πλήρης, ἀλλὰ περιέχει μόνον τὸ πέρασ μεγαλυτέρας ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς, ἣτις θὰ ἦτο ἀναγεγραμμένη ἐπὶ ἄλλων δόμων ὑπερκειμένων τῷ σαφζομένῳ, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς ἄνω αὐτοῦ πλευρᾶς ὑπαρχόντων τόρμων. Ὅτι ὁ καθιερώσας τὸ δῶρον αὐτοκράτωρ εἶναι ἀσφαλῶς ὁ Αὐγούστος, ἐξάγεται ἐκ τοῦ περιλειφθέντος μέρους τῆς ἐπιγραφῆς, ἔνθα ἀναφέρεται ἡ λ. parens. Ἐπειδὴ τὸ Δῖον κατεστάθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀποικία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Colonia Iulia Augusta Diensis, ὡς εἶπον ἀνωτέρω, κτίστῆς ταύτης ὑπονοεῖται ὁ Ὀκταβιανὸς Αὐγούστος (Iulia), ὡς τοιοῦτος (parens) δὲ φαίνεται, καθιέρωσε τὸ κτίσμα, ἐξ οὗ ἡ ἐπιγραφή. Parens Coloniae καλεῖται ὁ Αὐγούστος ἐν σχέσει πρὸς τὴν Βονωνίαν (CIL XI 72⁰) καὶ τὴν πόλιν Iader, τὴν Ζάραν τῆς Δαλματίας, (Bull. Dalmatico 1891, 33. De Ruggiero *DE* II, 1 σ. 443 Schulten). Ἄν ἡ ἐπιγραφή εἶχε μετὰ τὸ parens τὴν λ. patriae, τότε παραβάλλοντες πρὸς τὴν παρὰ Dessau *Inscript. Latinae Selectae* I. 101 ἐξ Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας ἐπιγραφῆν «Impre-

ratori Caesari Augusto Parenti Patriae» = CIL III suppl. 6, 803 συνάγομεν ὅτι πρόκειται πάλιν περὶ τοῦ Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἔτους 752 ἀπὸ κρίσεως Ῥώμης = 2 π. X, ὅτε ὁ Αὐγούστος ἀπεδέχθη τὴν πανηγυρικὴν ἐπίκλησιν τοῦ patris patriae (Mommsen εἰς CIL X 823).

55.

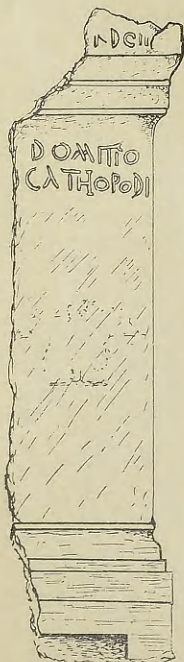
Ἐν *Κατερίνῃ* πρὸ τῆς ὀθωμαν. σχολῆς, ἴσως ἐκ Δίου μετακομισθεῖσα, μεγάλη ἐπιτύμβιος πλάξ ἐκ φαιοῦ λίθου. Ὑψ. 0.96· μῆκ. 1.44· πᾶχ. 0,135· γραμμ. ὕψ. στ. 1^{ου} = 0,07, 2^{ου} = 0.055, 3^{ου} = 0.045. Κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἐγγράρατα κοσμήματα: ὄφρις ἀνειλιγμένος - ψέλιον - ψέλιον - ὄφρις - στέφανος.

C. POMPONIO M. F. LEM. AQUILAE
S. LEC III. SCY. POMPONIA. C. F. AQUILINA
PARENTI

G(aio) Pomponio M(arci) f(ilio) Lem(onia tribu) Aquilae
S(ignifero) Leg(ionis) III Scy(thicae) Pomponia G(ai) f(ilia) Aquilina
Parenti

Ὁ ὑπὸ τῆς θυγατρὸς εἰς τὸν πατέρα τεθεὶς ἐπιτύμβιος λίθος φέρει ἐγγράρατα τὰ στρατιωτικὰ δῶρα, τὰς ἠθικὰς ἀμοιβὰς τῶν στρατιωτῶν, αἵτινες, ὡς γνωστόν, συνίσταντο εἰς hastam puram ἢ donaticam, armillam (arm. auream), torquem, phaleras, vexillum (v. argenteum, v. obsidionale) καὶ coronas (obsidionalem, muralem, vallarem, triumphalem, civicam καὶ ἐνίοτε auream). Ἐν τῇ ἡμετέρῃ ἐπιγραφῇ ἔχομεν armillas (ψέλια) δύο coronam καὶ phaleras (φάλαρα). Πρβ. καὶ ἀνωτέρω εἰκ. 16.

Περὶ τῶν στρατιωτικῶν δώρων καθόλου παρὰ Ῥωμαίους πρβ. Pauly RE² ἐν λ. Dona militaria καὶ τὴν μετὰ ταῦτα γραφεῖσαν πραγματείαν τοῦ P. Steiner Dona militaria (Bonner Jahrbücher 114), ἔνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία. Θεμελιώδης πηγὴ παρὰ τὰ μνημεῖα ὁ Πολύβιος VI, 39.

Εἰκ. 22 = εἰκ. 56.

56.

Ἐν τῷ *Μετοχίῳ* τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, κειμένῳ ἐν γραφικωτάτῃ θέσει ὑπὸ τὸν Ὀλυμπον μεταξὺ Λιτοχώρου καὶ Καρίτης, ἀριστερὰ τῆς ἐν τῇ αὐτῇ κρήνης ἐντετειχισμένον Ῥωμαϊκὸν ἐπιτύμβιον, ἑλλίπεδον πρὸς ἀριστερά, ἔχον ἄνω ἀετωμάτιον μετ' ἀκρωτηρίων καὶ ἀνάγλυφον ἀετὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ τεθνεώτους. Μέρος ἐπιγραφῆς σφῆται καὶ ἀριστερὰ τοῦ δεξιῦ ἀκρωτηρίου, τὸ δ' ὄνομα τοῦ νεκροῦ ὑπὸ τὸ γείσον.

Ὑψ. 1.09· μῆκ. 0.25· γραμμ. ὕψ. 0.03 - 0.032.

- -]ndo ||
Domitio
A]gathopodi

Ἐν τῷ τρίτῳ στίχῳ συμπληρῶ θαρρῶν τὸ ὄνομα Agathopodi εἰ καὶ τὸ σφῆζόμενον πρῶτον γράμμα δὲν εἶναι σαφῶς G. Ἐκτὸς τοῦ Pape πρβ. καὶ Anc. Greek Inser. Br. Mus. 306 c. Le Bas - Waddington Voyage arch. III 351. M. Lambertz Griech. Sklavennamen 55. Καὶ ἄλλως ἀπαντᾷ ἐν Λατινικαῖς ἐπιγραφαῖς. Πρβ. π. χ. Dessau ILS 8460.

57.

Ἐν θέσει Διάσκοβο, ἀπεχούση τῆς μὲν Κουντουριωτίσης 1½ ὥραν, τοῦ δὲ χωρίου Ζιαζιάκον 1 περ. ὥραν, ἐν τόπῳ ἀδιαβάτῳ ὑπὸ τῆς πυκνοτάτης ἀγρίας βλαστήσεως, εὐρίσκονται ἀφθονα ἐρείπια τριῶν ἐκκλησιῶν καὶ τιῶν ἄλλων κτισμάτων εἰς μεσαιωνικὸν τινα συνοικισμὸν ἀνηκόντων, ἀπὸ τῆς εἰς Ζιαζιάκον ἀγοῦσης ἀτραποῦ ὅπως ἀόρατα καὶ ἀνεπιχωρίου ὁδηγοῦ δυσεύρετα. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Ἁγίοις Ἀναργύροις εὐρίσκεται ἐντετειχισμένον ἐπιτύμβιον τι ἀνάλυφον τοῦ τύπου τῶν «θεοξενίων» (περὶ ὧν καθ' ὅλου νῦν καὶ Ῥωμαῖος Athen. Mitteil. 1914, 187), ἐσχάτων ἐλληνικῶν χρόνων, πολὺ ἐφθαρμένον, μῆκ. 0.63, ὕψους δὲ 0,72, ἔχον ἐν τῷ ὑπὸ τὸ ἀέτωμα τελαμῶνι ἐξέτηλον ἐπιγραφὴν, εἰς διακρίνονται τὰ γράμματα - A H - -

Παραπλεύρως εἶναι ἐντετειχισμένος λίθος ἐπιτύμβιος, ἐφ' οὗ ὑπάρχει ἀδεξίως ἐγκεχαραγμένος Ἑρμῆς ἰθυφαλλικός· ὕψ. 0.65· μῆκ. 0.52.

Ἐν ἄλλῃ ἐκκλησίᾳ κατεσκευασμένη κατὰκειτα φαῖος λίθος ἐπιτύμβιος, ἔχον τρεῖς στρογγύλας ὁπᾶς ἐκ μεταγενοστέρας αὐτοῦ ἐν κρήνῃ τινὶ χρήσεως.

Ὑψ. 1.25· μῆκ. 0.55· πᾶχ. 0.13· γραμμ. ὕψ. 0.08 - 0.085.

M. VALEPII / C
M. F. PVB VERC
NA. VETERANVS
L L C I O N I S X I I I C L
V I X I T A N O S
L X X M E R V I T
A N N O C - -
S I T V S E S T

M (arcus) Valerius
M (arci) f (ilius) Pub (lilia tribu) Vero-
na veteranus
legionis XIII G [eminae ἢ Cl]audiae
vixit a [u]nos
LXX meruit
annos - -
situs est.

Ἡ λεγεὼν, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἐβδομηκοντούτης παλαίμαχος Μάρκος Οὐαλέριος Οὐηρώννας (Βαλέριος Βερώννας), εἶναι ἡ 13^η. τὸ δὲ ἐπίθετον αὐτῆς πρέπει νὰ συμπληρωθῇ ἢ Geminae, Γεμίνης ἢ Claudiae - Κλαυδίας. Ἄλλη 13^η λεγεὼν Gemina παρὰ Cagnat ÉL 107, ἔνθα καὶ ἄλλαι λεγεῶνες μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιθέτου ἀναγράφονται ὡς καὶ ὑπὸ τὸ ἐπίθετον Claudia. (Gemina καλεῖται λεγεὼν τις διότι, ὡς δηγεῖται ὁ Καῖσαρ de bello civili III 4: unam legionem quam factam ex duabus gemellam (= geminam) appellabat). Περὶ τῆς ἐκφράσεως hic situs est, συντομώτερον situs est καὶ ἐν ἐπιτύμβει h. s. e. πρὸβ. Church Archiv f. latein. Lexikogr. XII 1902, 216. Dessau ILS 1648.

Ἐν Δρανόστῃ τῆς Πιερίας.

Ἐν τῷ παρὰ τὴν Σκουτέριναν κειμένῳ μικρῷ χωρίῳ Δρανόστῃ εὐρίσκονται ἀρχαῖά τινα ἐνεπίγραφα, ὧν κεφαλαῖωδῃ περιγραφὴν καὶ τὰ δημοσιεύμενα ἔκτυπα μετὰ τοῦ προχείρου ἰχνογραφήματος τοῦ πρώτου ἀναγλύφου παρεσκευάσεν ὁ Ε. Ι. Κωνσταντινίδης. Οἱ κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἐπιχωρίων εὐρεθέντες ἐν τῇ περὶ τὴν Δρανόστιαν χώρα ἀρχαῖοι οὗτοι λίθοι ὑποδηλοῦσιν ἀρχαῖον πόλιμα, οὗ τὴν θέσιν ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ ἀκριβεστέρα περιήγησις.

58.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Δρανόστις ὑπάρχει ἐμφυλοδομημένον ἐπιτύμβιον ἀνάλυφον, ὅπερ ἀδρῶς μόνον ἀποδίδεται ὑπὸ τοῦ ἰχνογραφήματος, εἶναι δὲ ἄξιον νὰ δημοσιευθῇ ἄλλοτε πληρέστερον. Ἐν τῷ ἐν τῇ εἰκόνι κάτωθεν τῆς ἀναγλύφου παραστάσεως κενῷ ὑπάρχει ἡ ἀναγραφή τῶν ἀποθανόντων, τὴν ὁποῖαν παρέχει ἡ κατ' ἔκτυπον γενομένη εἰκὼν. Ὑψος 0.99· μῆκ. 0.75· πᾶχ. 0.11· γραμμ. ὕψ. 0.016· 0.019.

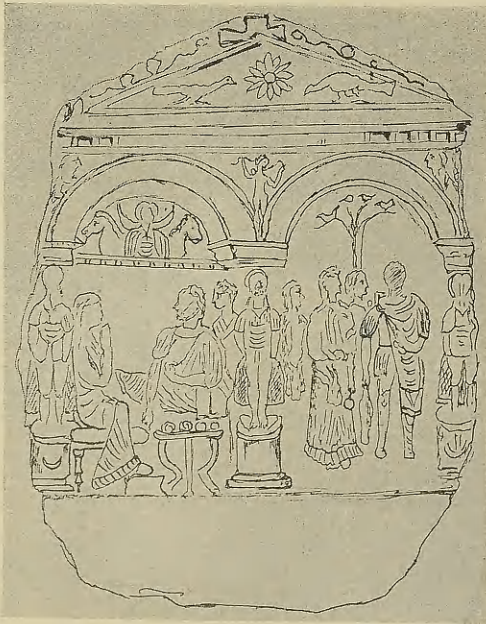
Εἰκ. 23 = ἐπιγρ. 58.

Ἀντιφίνης
Παρμενίσκου

Ἀμμία
Οὐαδύρας
ἦρωες.

Ἀμμαιδίας
Ἀδύμου

Ἐκτὸς τῆς ἀναγλύφου παραστάσεως καὶ ἡ ἐπιγραφή ἔχει σημασίαν διὰ τὸ ἀσύνηδες τῶν πλείστων ὀνομάτων. Ἀντιφίνης τὸ πρῶτον νῦν ἀπαντᾷ ἐν Ἑλλάδι. Παραδεδομένον εἶναι τὸ Ἀντι-

Εἰκ. 24 εἰς ἀριθ. 58. Ἀνάγλυφον Δρανήστῃς.

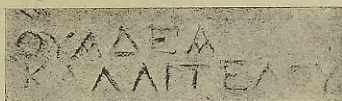
τῶν φίλος, πλησιάζει ἔτι μᾶλλον πρὸς τὴν θάλασσαν.

᾿Ωσαύτως πρωτοφανές εἶναι τὸ Ἀμμαιδίας, τὸ ὁποῖον ἵσχει ξενικῶς καὶ εἶναι ἴσως θρακικόν. Ξενικὸν ὠσαύτως φαίνεται καὶ τὸ Οὐαδύρας. Ὅμοιον δὲ εἶναι πιθανῶς καὶ τὸ Ἀδύμου παρ' ἴδιον τὸν Ἕλληνα τύπον αὐτοῦ. Ἄλλοι Ἀδυμοὶ Δήμ. 54, 918. Σημειωτέον ὅτι τὸ Οὐαδύρας φαίνεται θηλυκὸν ἐν γεν. μᾶλλον ἢ ὀνομαστ. ἀρσενικοῦ, διότι τότε θὰ ἔλειπεν τὸ ὄνομα τοῦ γονέως τῆς Ἀμμίας, ἥτις διακρίνεται ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς μητρὸς ὀνομαζομένη. Πρὸβ. ὡς πρὸς τοῦτο Δήμισα Μακεδ. I ἀρ. 72, 364.

φίλης ἐν ἐπιγραφῇ ἐκ Λήτης (Leake TNGr. III σ. 235 ἀρ. 127. CIG 1916 - Le Bas. Voyage archéol. ἀρ. 1366 - Δήμισα Μακεδ. I 571 ἀρ. 677), ὅπερ ὁ Boeckh θεωρεῖ ὄνομα γυναικὸς παραγόμενος ἐξ ἄλλων ἐπιγραφῶν, ἐνθα ὄντως τὸ ὄνομα δηλοῖ γυναῖκα. Ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τῆς Δρανήστῃς ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ὀνόματος εἶναι ἀσφαλῆς, δυνατὸν δέ, εἰ καὶ οὐχὶ ἀναγκαῖον, καὶ ἐν τῇ ἐκ Λήτης ἐπιγραφῇ νὰ ἐγένετο παρανόμως. Ἀντιφίνης ἂν μὴ εἶναι αὐτὸ τὸ Ἀντιφίλης - Ἀντίφιλος ὡς Φιλίας - Φιλίας (οὐχὶ ἐντελῶς ὅμοια εἶναι τὰ Φιντίας - Φιλτίας, φίντατος - φίλτατος), τότε πάντως συνδέεται πρὸς τὸ Φινεύς. Ὁ Fick GPN 433 συνάπτει διαστάζων τὸ φνείον πρὸς τὸ παρ' Ἡουχίφ φνιάξ ἄρως, ὃ δὲ O. Gruppe Gr. Mythologie und Religionsgeschichte I 555 σημ. 5 σχετίζει τὸν Φινέα πρὸς τὴν ῥίζαν θιν - ὅπερ πλησιάζει τὸν θεὸν πρὸς τὴν θάλασσαν. Τῆς αὐτῆς πρὸς τὸν Φινέα ῥίζης εἶναι, νομίζω, ἡ λ. φήγη, ἡ δηλοῦσα τὸν ἀλιαίετον, τὸν θαλάσσιον ἀετόν, τῆς ὁποίας ὑπάρχει παρὰ Διοσκουρίδῃ 2,50 (πρὸβ. Λεξικά) καὶ ὁ τύπος φνίγς, ὃ. Οὕτω δὲ ὁ Φινεύς, ὅστις ἦτο καὶ τῶν Ἀργοναυ-

59.

Αὐτόθι ὡσαύτως εὐρίσκεται ἐνφοδομημένον που ἐπιτύμβιον ὕψ. 0.75, μήκ. 0.43, πλάχ. 0.10 φέρον ἐπιγραφὴν, ἧς τὰ γράμ. κατὰ τὸ ἔκτυπον ἔχουσιν ὕψ. 0.013.

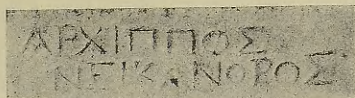

Θυαδέα
Καλλιτέλου

Εἰκ. 25 = ἐπιγρ. 59.

60.

Αὐτόθι ὡσαύτως ἐντετειχισμένον ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον ὕψ. 0.64, μήκ. 0.46 πλάχ. 0.11 μετ. ἐπιγραφῆς, ἧς τὰ τὰ γράμματα ἔχουσιν κατὰ τὸ ἔκτυπον ὕψος 0.012.

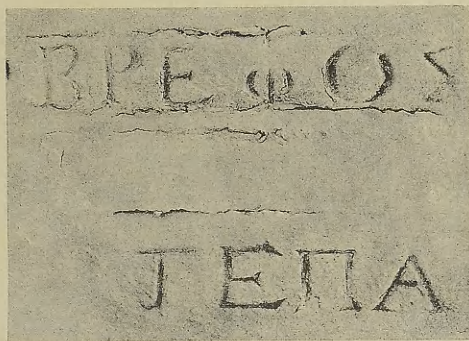

Ἀρχιππος
Νεϊκάνορος

Εἰκ. 26 = ἐπιγρ. 60.

61.

Αὐτόθι ἐντετειχισμένον τεμάχιον ἐπιτυμβίου φέρον ἄνω κυμάτιον καὶ ἐπιγραφὴν ἧς γραμμ. ὕψ. κατὰ τὸ ἔκτυπον 0.031.

βρέφος
μητρὶ] τε πατρὶ τε

Τὸ ἀνώνυμον παιδίον θά ἀπέθανε πρὸς τῆς δεκάτης ἡμέρας, καθ' ἣν ἐδίδοτο τὸ ὄνομα καὶ διὰ τοῦτο καλεῖται ἀπλῶς βρέφος (πρβ. τὸν παρ' ἡμῖν δράκον). Κατὰ Ῥωμαίους τὸ ἀρτιγέννητον καὶ μέχρι τῆς ὀγδόης ἢ ἐνάτης ἡμέρας ἀνώνυμον ἀκόμη τέκνον ἐκαλεῖτο *rupus* ἢ *rupa*, τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο παραμένει ἐνίοτε καὶ ἔπειτα ὡς θωπευτικὸν καὶ πρεσβυτέρων ὀνομασμένων παιδίων, ἀπαντᾷ δ' οὕτω καὶ ἐν ἐπιγραφαῖς. Πρβ. Blümner *Röm. Privataltertümer* 303 κέ. Ἑλληνικὰ ἐπιτύμβια

βοεφῶν, δητῶς οὕτω καλουμένων, δὲν ἔχω πρόχειρα. Ἄλλως ἢ λ. ἀπαντᾷ ἐν ἐπιγραφαῖς IG V, 1.222. XII, 5.14,21.

Πέτρας.

Ἐκ Πέτρας δὲν ἔχω νὰ παραθέσω ἢ τὴν κτιτορικὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἐπ' ὀνόματι τῶν Εἰσοδίων τῆς θεοτόκου τιμωμένης ἐκκλησίας τοῦ Μοναστηρίου τῆς Πέτρας.

Ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας καὶ πρὸ τοῦ δεσποτικοῦ ἐνφοδομημένη ἐν τῷ διαπέδῳ ἢ φέρουσα τὴν

κιτορικὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἐκκλησίας πλαξ. ὕψ. 0.76· μῆκ. 0.76 γραμμ. ὕψ. 0.065. Οἱ στίχοι εἶνε τέσσαρες, τοῦτον δὲ ὁ πρῶτος εἶναι κατὰ τὸ ἥμιον ἀποκεκομμένος κατὰ μῆκος μετὰ τοῦ ἄνω ἥμισος τοῦ λίθου.

ΩΠΙΠΛΑΞΙΠΗΛΛΗΠΡΑΞΙΝΘΕ
 ΝΙΚΗΤΑΣΑΝΗΓΕΙΡΕΝΟΤΕΡΑΣΘΥΤΗΣ
 ΑΝΘ' ΕΞΗΠΤΕΡΑΙΤΕΙΛΥΣΙΝΑΗΠΛΑΚΗΝΙΑΞ
 ΕΝΕΤΙΩΣ ΓΑΧΝΘ'ΙΝΣΙΔ'

- - λαμπρά(ν) σὺν Θε[ῷ].

Νικήτας ἀνήγειρεν ὁ Πέτρας θύτης
 ἀνθ' ὧν περ αἰτεῖ λύσιν ἀμπλακημάτων
 ἐν ἐτ(ει) τῷ 5ΧΝΘ' ἰν(δικτιῶνος) εἰδ'

Ἡ χρονολογία ἀπὸ κτίσεως κόσμου
 6659 ἰσοδυναμεῖ τῷ ἀπὸ Χριστοῦ γεννή-
 σεως ἔτει (6659-5508) 1151, ὑπάρχει δὲ

δεδηλωμένον καὶ ἐν τῇ προόψει τῆς ἐκκλησίας ὑψηλὰ ἐν ψευδοπαράθυρῳ καὶ διὰ κεραμίδων, ἀλλὰ δι' ἀραβικῶν ψηφίων καὶ ἐν χρονολογία ἀπὸ Σωτήρος πάλιν 1151. Ἡ ἐπισκοπὴ τῆς Πέτρας ἀναφέρεται ἤδη ἐν τῷ 12ῳ αἰῶνι ὡς ὑπαγομένη εἰς τὸν Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης (Δήμιτσα Τοπογραφία τῆς Μακεδονίας 65 καὶ Μακεδονία 158. Tafrali Thessalonique au XIVe siècle 90 κέ.).

Ὁ ἐν τῇ ἡμετέρα ἐπιγραφῇ ἀναγραφόμενος ἐπίσκοπος, ὁ θύτης Νικήτας εἶναι ὁ πρῶτος ἐπιγραφικῶς μαρτυρούμενος ἀρχιερεὺς Πέτρας, βεβαιοῦται δὲ καὶ ἡ περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον θέσις τῆς Πέτρας, ἡ καὶ ἐκ τῶν περιφήμων ἐν τε τῇ ἀρχαίᾳ καὶ τῇ νεωτέρῳ στρατιωτικῇ ἱστορίᾳ Στενῶν εὐκόλως συμπερασιμένη, ὅπως δὲ ἀδικαιολογίτως ὑπὸ τινων βυζαντινῶν συγγραφέων συγχεομένη καὶ μετατοπιζομένη.

Πύδνης.

Ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας Πύδνης, τοῦ βυζαντινοῦ Κίτρου(ς), ὀρίζεται ἐκ συμφώνου ὑπὸ τῶν νεωτέρων περιηγητῶν περὶ τὸ ἀκρωτητήριον Ἀθεράδα οὐχὶ μακρὰν πρὸς Β τῆς ἀλυκῆς Τρούλλας, τῆς ἡμῶρον περιόπου τοῦ σημερινοῦ Κίτρου ἀπεχούσης. (Προβ. Leake North. Greece III 426 Heuzey MOA 164. Heuzey - Daumet Mission AM 170 κέ. Δήμιτσα, Μακεδονία 116).

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πλῆθος τῶν νέων ἐκ Δίου μνημείων, τὸ νεώτερον Κίτρον δὲν ἔχει νὰ προσθήσῃ πολλά εἰς τὰ μέχρι τοῦδε γνωστά, τοῦτο δὲ ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος πάντως εἰς τὴν ἀγαθὴν πρόνοιαν τοῦ φιλοπάτριδος Ἑλληνος Νικολάου Μπίτσου, ἰδιοκτῆτου τοῦ ὅλου τόπου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ χωρίων Κίτρου καὶ Ἀγιάνης, ἐνθα μόνον τυχαία εὐρήματα ἦλθον εἰς φῶς, τὸ δὲ ἔδαφος ἐσώθη ἀπὸ πάσης συστηματικῆς πρὸς οἰκοδομικοὺς ἢ ἐμπορικοὺς σκοποὺς ἐκμεταλλεύσεως.

62.

Ἐν Κίτρῳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου τεμάχιον ἐπιτυμβίου ἔχον ἐν τῷ μέσῳ βαθεῖαν αὐλακα δευτέρας χρήσεως.

Ὑψ. 0.70· μῆκ. 0.64· παχ. 0.19· ὕψ. γραμμ. 0.045-0.05.

I	IΛ	ι[	]ια
OY (0.19)	ΠIC	ου[	]πι
NIH	ΠΛ	ν [	τῷ]πια
TP	EK	τρ[ι	ἐν τῶν]ἐκ-
EIA	IA	εἰν[ου	]IA

63.

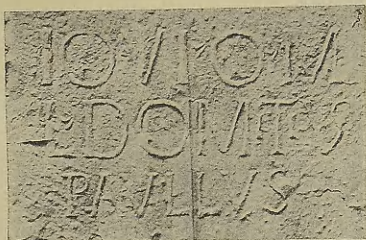
Ἐν τῇ ἡρειπωμένη μεγάλῃ παλαιᾷ ἐκκλησίᾳ Ἀγία Παρασκευῆ μετὰξὺ τῶν ἐνφοδομημένων

λίθων διαφαίνεται τεμάχιον φαιού λίθου φέρον τὰ γράμματα (ῥψ. 0.065 - 0.07) :

ΔΙΔ	διδ -
ΑΛΗ	αλη -
ΕΑΥ	καί έαυ τῆ

64.

Αὐτόθι ἐν τῇ ἡρειπωμένῃ ἐκκλησίᾳ Ἁγίῳ Ἀθανασίῳ, περὶ ἣν τὸ σύγχρονον νεκροταφεῖον, μεταξὺ τῶν ἑρειπίων τῆς ἐκκλησίας ἐπιτύμβια ἐν τῇ γῆ κεχωσμένα καὶ μὴ δυνάμενα ἄνευ σαφικῆς ἐργασίας νὰ ἀποκαλυφθῶσι καὶ ἀναγνωσθῶσι προχείρως. Ἐκτὸς τούτων κατάκειται πρὸς Δ. βωμὸς ἐκ

λίθου φαιού ῥψ. 0.94, μήκ. 0.33, πᾶχ. 0.28, ἀποκεκρουμένος ἄνω ἀριστερὰ ἔχων δὲ τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν ἐπίπεδον, ἐπὶ δὲ τῆς προσθίας ἕδρας ἐπιγραφὴν καὶ κάτωθεν αὐτῆς ἀνάγλυφον κεφαλὴν βοδὸς ἀντωπῆν. ῥψ. γραμμ. 1^{ου} καὶ 2^{ου} στ. 0.05, 3^{ου} στ. 0.04.

Jovi O (ptimo) M(aximo)
L(ucius) Domitius
Paullus.

Εικ. 28 = ἐπιγρ. 64.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον μαρτύριον τῆς ἐν Πύδνῃ λατρείας τοῦ Διὸς.

Πύδνης ἢ Μεθώνης.

65.

Ἐν τῷ χωρίῳ Μακρύγιαλο ἡμίωρον ἀπέχοντι τοῦ Ἐλευθεροχωρίου παρὰ τῷ Στέλιῳ Τσιούκα τεμάχιον κιονοκράνου Ἰωνικοῦ, ἐν δευτέρᾳ ἐπιτυμβίῳ χρήσει ἐπιγραφὴν ἐπὶ τοῦ ἄνω ἐπιπέδου μέρους. Ὁ λίθος περατοῦται ἐκατέρωθεν ἄνω, εἶναι δὲ ἀποκεκρουμένος πλείστον ἀριστερὰ καὶ ὀλίγον δεξιὰ καὶ κάτω δι' ὅλου τοῦ μήκους. Σχῆμα γραμμάτων τοῦ 2^{ου} περιόπου π. Χ. αἰῶνος.

Μῆκ. 0.32 ῥψ. 0.28 πᾶχ. 0.12 γραμμ. ῥψ. 0.02.

Λέγεται ὅτι εὐρέθῃ ἐν Μακρυγιάλῳ.

Εικ. 29 = ἐπιγρ. 65. Ἐπίγραμμα εἰς Εὐ]πόλειον.

Εὐπ]τολέμοιο παραθροσκιων | [εἰσαθ]ρήις τύμδον Ὀλυμπία,
... μ]εν ὅς θούρου γένος, | [- -] κρύψεν ἀπειρές.
- - - - -]λεδου ποσι χευ[- - - -] ^ | [- - - - -

Ἐκαστος στίχος τοῦ λίθου φαίνεται ἡμιστίχιον τοῦ ἐπιγράμματος. Τὸ ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ ΟΛΥΜΠΙΑ δύναται νὰ μεταγραφῆ ἢ Ὀλύμπια, ὅτε θὰ δηλοῖ ἀγῶνας Ὀλύμπια, πιθανώτατα δὲ τὰ ἐν Δίῳ ἀπὸ τοῦ Ἀρχελαίου τῆς Μακεδονίας τελούμενα (προβ. τὰς περὶ τούτων ἀρχαίας μαρτυρίας νῦν καὶ παρὰ Baege De Maced. sacris 10) ἢ Ὀλυμπία ἤτοι ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἢ Ὀλυμπία ὡς γενικὴ κυρίου ὀνόματος ἀνδρὸς Ὀλυμπίας. Καὶ ἔχομεν μὲ τὸ ὄνομα Ὀλυμπίας ὡς ὄνομα ἀνέμου μόνον παραδεδομένον, ἀλλὰ καὶ ὡς ὄνομα ἀνδρὸς δὲν εἶναι ἀδύνατον (προβ. Ὀλύμπιχος, Ὀλυμπᾶς - Ὀλυμπιόδωρος, Ὀλυμπις Μενδαίης, Ὀλύμπιος, Ὀλυμπίων, Ὀλυμπίνης, Ὀλυμπος. Bechtel GPN 224). Θεῶρος κείται καὶ παρὰ Kaibel EG 914 (κρατερὰ λέξα Θεῶρον) ἀντὶ τοῦ Ἄρεως. Ὁ Εὐπόλεμος ἄρα ὑμνεῖται ὡς πολεμιστῆς. Ἡ γραφὴ ἐν τέλει τοῦ στίχου εἶναι σαφῶς ἐπὶ τοῦ λίθου ἀπειρες, εἶναι δὲ οὐδέτερον ἀθησαυρίστου τύπου ἀπειρῆς παρὰ τὰ γνωστὰ ἀπειρος, ἀπειρέσιος, ἀπειρητος, ἀπείρων.

